

૨૦મી સત્સંગ છાવણી - સરદાર

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વા. મંદિર - સરદારનું મુખપત્ર
સ્વામિનારાયણ ચિંતન

નવેમ્બર - ૨૦૧૫
બે વર્ષ લવાજમ રૂ. ૧૬૦/-

શ્રી સ્વામિનારાયણ
સત્સંગ છાવણી
સરદાર
૨૦૧૫

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું મહાન પ્રસાદીભૂત તીર્થધામ સરદામને આંગણે ઉજવાયો
શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી - વિંશાબ્દી મહોત્સવ - ૨૦૧૫

૨૦મી સત્સંગ છાવણી સરઘાર

તીર્થધામ સરઘારને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ. પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજીના દિવ્ય સાન્નિધ્યમાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે યોજાયેલ ૨૦મી 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી' (તા. ૯ થી ૧૭-૧૧-૨૦૧૫)

૧. સભામંચમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૨. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગત કરતા પૂ. સ્વામી. ૩. સ્વાગત નૃત્ય દ્વારા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગતપૂજન કરતા સરઘાર મંદિર છાત્રાલયના વિદ્યાર્થીઓ. ૪. સભામાં ઉપસ્થિત પૂ. સંતો. ૫. સત્સંગ છાવણીની પ્રારંભ શોભાયાત્રા. ૬. અખંડધૂનનો પ્રારંભ કરાવતા પૂ. સ્વામી આદિક સંતો. ૭-૮. જ્ઞાનગોષ્ઠી. ૯-૧૦. દીપાવલી શારદા-ચોપડા પૂજન. ૧. આરતીનો લાભ લેતા યજમાનશ્રીઓ.

સ્વામિનારાયણ ચિંતન, નવેમ્બર - ૨૦૧૫ (૨)

૧૦

તીર્થધામ સરઘારને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ. પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિચાર્યાશ્રી શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજીના દિવ્ય સાન્નિધ્યમાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે યોજાયેલ ૨૦મી 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી' (તા. ૮ થી ૧૭-૧૧-૨૦૧૫)

૧. નૂતન વર્ષના મંગલ પ્રભાતે ઠાકોરજી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનું પૂજનઅર્ચન કરી આરતી ઉતારતા પૂ. સ્વામી. ૨. નૂતન વર્ષ પ્રારંભ સભામાં પૂ. સંતો. ૩ થી ૭. પૂ. સંતો-પાર્ષદો અને હરિભક્તોનું પરસ્પર પૂજન દર્શન. ૮. શ્રી સ્વા.મંદિર (જૂનું)માં બિરાજમાન ઠાકોરજી સમક્ષ પૂ. સંતો દ્વારા તૈયાર થયેલ છપ્પનભોગ અન્નકૂટ. ૯. સંતો-હરિભક્તોનો રાસોત્સવ. ૧૦. સમૂહ આરતી દર્શન.

સ્વામિનારાયણ ચિંતન, નવેમ્બર - ૨૦૧૫ (૩)

મહાન તીર્થધામ ગઢડાને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાન્નિધ્યમાં પ.ભ. શ્રી વિપુલભાઈ બટુકભાઈ માંગુકીયાના યજમાનપદે ઉજવાયેલ ભગવાન શ્રીહરિ સ્થાપિત શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજ આદિક દેવોનો '૧૮૬મો વાર્ષિક પાટોત્સવ' તેમજ શ્રી ગોપીનાથજી વહીવટી બોર્ડની નૂતન ઓફિસનું ઉદ્ઘાટન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. (તા. ૨૪-૧૦-૨૦૧૫)

ગઢપુરને આંગણે ગઢપુરપતિ શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના સાન્નિધ્યમાં વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી સમગ્ર ધર્મકુળ પરીવારના દિવ્ય સાન્નિધ્યમાં ઉજવાયેલ 'દીપાવલી-નૂતન વર્ષ અગ્નિકૂટ મહોત્સવ' તથા 'ભક્ત ચિંતામણી કથા પારાયણ' (તા. ૧૧ થી ૧૭-૧૧-૧૫)

:: પ્રસિદ્ધ કર્તા ::

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્ય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ
પીઠસ્થાન સંસ્થાન - વડતાલ વતી

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર
તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫.

પ્રકાશક/માલિક/તંત્રી :- સાધુ પતિતપાવનદાસજી
સંપાદક :- સ્વામી આનંદસ્વરૂપદાસજી (વેદાંતાચાર્ય)

સંકલન : સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી
ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

લવાજમ દર અંગે ગ્રાહક પત્ર વ્યવહાર :-

ચિંતન કાર્યાલય

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર,
તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧

www.sardharkatha.com, www.svg.org

Email : sardharmandir@gmail.com

લવાજમ દર :-

બે વર્ષ : રૂ. ૧૬૦/-, પંચવાર્ષિક : રૂ. ૩૫૦/-, પચ્ચીસ વર્ષ : રૂ. ૭૫૦/-
પરદેશમાં લવાજમ : \$ 200 U.S.A. £ 125 U.K.

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધારનું
રજિસ્ટર્ડ મુખપત્ર ઈ.સ. ૨૦૦૫ના જૂન માસથી પ્રારંભાયેલું, દર માસની ૨૦ તારીખે
પ્રકાશિત થતું, આપના સમગ્ર કુટુંબ-પરિવારમાં આનંદ અને સંસ્કારની સૌરભ
પ્રસારાવે અને જીવનનું અનેક ઘડતર કરતું સામયિક.

સ્વામિનારાયણ ચિંતન

વર્ષ : ૩, અંક : ૧૦, તા. ૨૦-૧૧-૧૫

પ્રયોજક :- પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

અમૃતવાણી

“...સત્સંગમાં જે ભગવાનની વાર્તા થાય તેને ધાર્યા વિચાર્યા કરે તો
આ સત્સંગનો પ્રતાપ એવો છે જે, જે ગુણના ઘાટ થતા હોય તે ઘાટની તેને
નિવૃત્તિ થઈ જાય છે અને નિરૂત્થાન થઈને અખંડ પરમેશ્વરના સ્વરૂપનું
ચિંતન થાય છે. અને સત્સંગ વિના તો બીજા કોટિ સાધન કરે પણ તેને
ઘાટની તથા રજોગુણ આદિક ગુણની નિવૃત્તિ થાય નહિ અને જો
નિષ્કપટપણ કરીને સત્સંગ કરે ને પરમેશ્વરની વાર્તાને ધારે વિચારે તો એ
મલિન ઘાટનો નાશ થાય છે, માટે સત્સંગનો પ્રતાપ તો અતિશય મોટો છે;
અને બીજાં સાધન છે તે કોઈ સત્સંગ તુલ્ય થાય નહિ, કાંજે કોઈ સાધને
કરીને જે ઘાટની નિવૃત્તિ નથી થતી તેની નિવૃત્તિ સત્સંગમાં થાય છે, તે
કારણપણા માટે જેને રજોગુણ સંબંધી મલિન ઘાટ ટાળવા હોય તેને મન-
કર્મ-વચન નિષ્કપટપણે સત્સંગ કરવો તો સત્સંગના પ્રતાપથી એ ઘાટની
નિવૃત્તિ થઈ જશે...”

(ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ - વચ.પ્ર. ૩૦)

અનુક્રમણિકા

૧. સત્સંગનો ચંદરવો એટલે સત્સંગ છાવણી ૦૬

૨. શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી - વિંશાબ્દી મહોત્સવ - ૨૦૧૫ ૧૨

૩. સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા ૨૧

Online : www.lakshyatv.com

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય
શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની
દિવ્ય અમૃતવાણી

સમય : દરરોજ

પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના
સત્સંગ શ્રીમુખે
કથા પારાયણ

સમય : દરરોજ રાત્રે ૮.૦૦ થી ૧૧.૦૦

પૂ. સ્વામી શ્રી પૂર્ણસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે
સત્સંગ કથામૃત

સમય : દરરોજ સવારે ૫.૩૦ થી ૭.૩૦

છબીકલા : શિવલાલ સુદાણી - બારમણ, મો. ૯૮૭૯૨૬૯૫૪૦ શ્રીહરિકૃષ્ણ વિડિયો વિઝન - સુરત. મો. ૯૪૨૮૬૯૫૫૧૩.

સત્સંગનો ચંદરવો એટલે સત્સંગ છાવણી

સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી તથા શા. શ્રી રવિન્દ્રભાઈ જોષી

સંપ્રદાયના મહાન સમ્રાટ ગ્રંથ ‘શ્રી સત્સંગિજીવન’માં સ.ગુ. શ્રી શતાનંદ સ્વામી ‘સત્સંગ’ શબ્દનો અર્થ શ્રીમુખ વચનોથી જણાવે છે : “સત્ એવા ભગવાન, તેમના દ્વારા પ્રસ્થાપિત થયેલ ભાગવતધર્મ, તેઓશ્રીએ પ્રવર્તાવેલ શાસ્ત્રો અને તે ત્રણેનું ભક્તિપૂર્વક પાલન-ઉદ્બોધનાદિથી સંપોષણ કરતા એવા સાધુપુરુષો - આ ચારેય સત્ય સ્વરૂપનો સંગ તે ‘સત્સંગ’ એમ જણાવેલું છે.”

સત્સંગ એટલે સર્વશ્રેષ્ઠની જાણકારી મેળવવી ને શ્રેષ્ઠને પામવું. સત્સંગ છોડાવે છે બંધનથી. સત્સંગથી સંસારનું ગુરુત્વાકર્ષણ બળ ઘટે છે ને સત્સંગથી સંસારથી બહાર નીકળી જતા, લેવિટેશન બળ તેને ખેંચે છે, સત્સંગની ઉર્જાશક્તિ વધતાં, તેની ઊર્ધ્વગતિ એટલે કે મહાપ્રભુ શ્રીહરિ તરફ ગતિ થાય છે ને પરમનું લક્ષ્ય સિદ્ધ થાય છે. ચિત્તથી ચૈતન્ય ને આત્માથી પરમાત્મા સુધી સત્સંગ દોરી જાય છે. શુકદેવજી મહારાજે રાજા પરીક્ષિતને તેમના જીવનમાં છેલ્લા સાત દિવસ દરમિયાન શ્રીમદ્ ભાગવત કથા સંભળાવી પરિણામે રાજા પરીક્ષિત પરમાત્માના ધામમાં ગયા.

સામાન્ય રીતે આપણે સત્સંગના બે વિભાગોમાં સમજીએ તો એક ક્ષણિક અને બીજો સ્થિર. આપણે જ્યારે કોઈ તીર્થસ્થળોમાં

યાત્રાએ જઈએ છીએ ત્યારે તે તે સ્થળોએ વસતા મહાપુરુષો કે સંતો અથવા ભગવદ્ ભક્તોના સંપર્કમાં આવીએ છીએ. તેમજ જે તે સ્થળોએ નક્કી કરેલા સમય માટેની કથાપારાયણો કે મહોત્સવો વગેરે કાર્યક્રમોમાં ઉપસ્થિત રહીને બ્રહ્મનિષ્ઠ વિદ્વાન સંતો-મહાપુરુષો દ્વારા ભક્તિમાર્ગીય મધુરવાણીનું શ્રવણ કરીએ છીએ. આ પ્રકારનો સત્સંગ પ્રાસંગિક સ્થિર સત્સંગ કહીએ. પરંતુ આપણે જ્યારે નિયમિત સત્સંગ કરવાના ઉદ્દેશથી મંદિરમાં અથવા તો સત્સંગ સભાઓમાં જઈએ છીએ ત્યારે ક્રમે ક્રમે અલૌકિક માર્ગદર્શનથી સત્સંગનું પરિણામ નવું જ રૂપ ધારણ કરે છે કે જેને આપણે સ્થિર ને સ્થાયી સત્સંગ કહીએ. આ પ્રકારના સત્સંગથી પૂર્ણ ભક્તિ, શરણાગતિ અને સ્વાર્પણની ભાવના પ્રકટ થાય છે.

માનવજીવનના આધ્યાત્મિક વિકાસ માટે ‘સત્સંગ’ એ મુખ્ય ને સૌથી અગત્યનું સાધન છે. પરંતુ સત્સંગ સફળ થઈ આત્મનિરીક્ષણ અને પરમાત્માદર્શનમાં પરિણમશે કે નિષ્ફળ થઈ ફળહીન બનશે તેનો આધાર તો જીવાત્માની ભાવના, ઉત્કંઠા, તીવ્ર ઝંખના તેમજ ગ્રહણ કરવાની વૃત્તિ પર જ અવલંબિત હોય છે. આપણે જે ભાવનાથી સત્સંગમાં જઈએ છીએ, તે ભાવના અનુસાર જ તેની ફળપ્રાપ્તિ થાય છે.

સત્સંગ એ કલ્યાણકારી સકળ સાધનોમાં શ્રેષ્ઠોત્તમ શ્રેષ્ઠ સાધન છે. સત્સંગથી જ્ઞાન પ્રકટે છે અને અજ્ઞાન નષ્ટ થાય છે. સત્સંગથી સુબુદ્ધિ આવે છે અને દુર્બુદ્ધિ જાય છે. સત્સંગથી કાળ, કર્મ અને માયા જીતાય છે અને સુખસિન્ધુ સર્વશ્વર ભગવાનને ભેટાય છે.

અંધકારમાં અથડાતા મનુષ્યને જ્યારે દીપકનો સંબંધ થાય છે ત્યારે તેનો અંધકાર ટળે છે. ભીંતે ભીંતે ભટકાવું બંધ થાય છે

અને દરેક પદાર્થ દશ્યમાન થાય છે. પણ એ દીવો થાય છે ક્યારે ? તો જ્યારે કોડિયું, વાટ, તેલ અને અગ્નિ - આ ચારનો સંબંધ થાય છે ત્યારે. તેમ અનંતકાળથી અજ્ઞાનરૂપ અંધકારમાં અથડાતા જીવોને પણ જ્યારે જ્ઞાનદીપકનો સંબંધ થાય છે ત્યારે તેમનું અજ્ઞાન ધ્વાન્ત ટળે છે. ભવાટવીનું ભ્રમણ બંધ થાય છે અને સત્યાસત્યનું જ્ઞાન થાય છે. પરંતુ એ જ્ઞાનદીપક થાય છે ક્યારે ? તો જ્યારે ઉપરોક્ત મુજબ સત્ એવા ભગવાન, તેમના દ્વારા પ્રસ્થાપિત થયેલ ભાગવતધર્મ, તેઓશ્રીએ પ્રવર્તવેલ શાસ્ત્રો અને તે ત્રણેનું ભક્તિપૂર્વક પાલન-ઉદ્બોધનાદિથી સંપોષણ કરતા એવા સાધુપુરુષો - આ ચારનો સંબંધ થાય છે ત્યારે. માટે દરેક મોક્ષઅભિલાષી, રાગી, ત્યાગી, સ્ત્રી-પુરુષોએ આ ચારનો જ અખંડ સંબંધ રાખવો અને હંમેશા તન-મન અને શુદ્ધ ભાવથી આ ચારનું સેવન કરવું.

પરંતુ ‘અનાદિકાલતો જીવો માયયા પરિવેષિતઃ ।’ અનંતકાળથી આ જીવ માયાવેષિત છે. માયાનો આહારી, વિહારી અને માયાનો કીડો બની ગયો છે, તેથી જ તેમાં લુબ્ધ થવું સારું લાગે છે. વળી તેનો અવળચંડો સ્વભાવ થઈ ગયો છે, જેથી કરી તેને સુખ ભોગવવું સારું લાગે છે, પણ સુખનું સાધન કરવું સારું લાગતું નથી પણ દુઃખનું સાધન કરવું સારું લાગે છે. માટે હવે તો ડોળ-ડહાપણ કે પ્રવૃત્તિ માત્રનો ત્યાગ કરી માયાથી મુક્ત બની સ્વશ્રેયઃ સાધવા સત્સંગ કરી લેવો.

કાયિક એટલે ચોરી વ્યભિચાર, હિંસાદિક પાપકર્મ કરવું. વાયિક એટલે કોઈની નિંદા કરવી, અસત્ય બોલવું કે કોઈને વાકબાણ મારવાં. અને માનસિક એટલે તૃષ્ણા રાખવી, વિષરૂપ વિષયનું ચિંતન કરવું અને સર્વમાં દોષ કલ્પવો. આ ત્રણ જાતના પાપકર્મનો ત્યાગ કરી ખરા ખપવાળા બની શુદ્ધ ભાવથી સત્સંગ કરવો.

લવણને લીધે જ વ્યંજનોનો સ્વાદ છે. એ વિના તો નીરસ નમાલા અને નિરુપયોગી ને નિઃસ્વાદુ છે, તેમ સત્સંગને લીધે આલોક અને પરલોકનું સુખ મળે છે. સત્સંગ સકળ સાધનોનું ફળભૂત છે. બ્રહ્માદિક દેવતાઓને પણ તે દુર્લભ છે, અને સુખ, સંપત્તિ, શાંતિ, કીર્તિ અને મુક્તિ આપનાર એક સત્સંગ જ છે.

આંખ, ઉજાસ અને અરીસો - આ ત્રણ સિવાય પોતાના મુખ પરનો ડાઘ જોઈ શકાતો નથી; તેમ ગમે તેવો વિદ્વાન, વિવેકવાન, વિચારવાન અને વર્તમાનશાળી હોય, પણ સત્સંગ વિના પોતાના દોષાદોષને જોઈ શકતો નથી. તેમ હૃદયમાંથી અનેક જન્મોના પાપોના થરો ઊભડી શકતા નથી. આ સત્સંગને તો મોટા મોટા બ્રહ્માદિક દેવતાઓ ઈચ્છે છે. આવા અત્યુત્તમ સત્સંગને પામી જે મનુષ્ય પોતાનું શ્રેય સાધતો નથી તો તે અત્યંત શોચનીય, કમભાગી, મતિહીન, કૃતદની અને નીચ છે.

જેને કલ્યાણનો ખપ હોય તેને તો મોક્ષમાર્ગને વિષે

સાવધપણે રહેવું. પોતાનો મુકામ (ધર્મ) મૂકાય નહિ; નિશાન (ધ્યેય વસ્તુ પરમાત્મા) ચૂકાય નહિ અને નિર્દોષબુદ્ધિ, સંગશુદ્ધિ અને આહારશુદ્ધિ એ બરોબર સાચવીને આને દેહે છેલ્લો જન્મ સફળ કરવા સાચા ભાવે સત્સંગ કરી લેવો જોઈએ.

એકવખત **જૈમિષારણ્ય** ક્ષેત્રમાં બ્રહ્મર્ષિઓ, રાજર્ષિઓ, દેવર્ષિઓ અને મુનિ મહાત્માઓ ભેગા થયા. તેમાં એવો પ્રશ્ન ઊઠ્યો કે, સત્સંગ તુલ્ય કોઈ સાધન છે કે નહિ ? તેનો નિર્ણય કરવા એક મોટી તુલા બાંધી. પછી એક પલ્લામાં સત્સંગ મૂક્યો, બીજા પલ્લામાં મૃત્યુલોકના સુખોત્પાદન સાધનો દયા, દાન, પરોપકાર, આદિ મૂક્યા, પણ સત્સંગવાળું પલ્લું ઊંચું થયું નહિ. ત્યારે તેને કાઢી ને તે પલ્લામાં સ્વર્ગલોકના સુખોત્પાદન સાધનો યજ્ઞ-યાગાદિક મૂક્યાં, તો પણ સત્સંગવાળું પલ્લું ઊંચું થયું નહિ. ત્યારે સત્યલોકના સુખોત્પાદક સાધનો જે સત્ય, તપ, યમ, નિયમ, બ્રહ્મચર્યાદિક મૂક્યાં, પણ સત્સંગવાળું પલ્લું જરા પણ ઊંચું થયું નહિ. આ જોઈ તેઓ અત્યંત આશ્ચર્ય પામ્યા. પછી તો મોક્ષના સકળ સાધન માત્ર મૂક્યાં, તો પણ સત્સંગવાળું પલ્લું એક તલભાર પણ ઊંચું થયું નહિ. આથી સર્વ સમાજ અત્યંત આશ્ચર્ય પામી ગયો. સત્સંગ તુલ્ય ઉત્તમ સાધન કોઈ પણ નથી એમ નિશ્ચય કરી સર્વે લોકો એક સત્સંગની પ્રશંસા કરવા લાગ્યા.

ગોસ્વામી તુલસીદાસજી કહે છે :-

‘**બિનુ સતસંગ ન હરિકથા, તેહિ બિનુ મોહ ન ભાગા; મોહ ગયે બિનુ રામપદ, હોઈ ન દટ અનુરાગા. તાત સ્વર્ગ અપર્ગ સુખ, ધરીય તુલા ઈક અંગ; વૂલે ન તાહિ સકલ મિલી, જો સુખ લવ સતસંગ. ધન જોબન સુખ સંપત્તિ, અવિચળ રહે ન કોય; જેતી ઘડી સતસંગડી, જીવનકા ફળ સોય. તેમજ સદ્ગુરુ સંતો કહે છે :-**

કર્મવશ કોટિ કષ્ટ સહે, રહે રાત દિવસ રોસિવડો; પણ સતસંગમાં લેશ દુઃખ સહેતા, જાય છે એનો જીવડો. જયું જયું કરત સતસંગ, ત્યું શ્રદ્ધાદિક ગુન બદત; તેહિ ઉર ધર્મ અભંગ, બસત હે નિજ પરિવાર જુત.’

સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી પણ કહે છે :- ‘સત્સંગ વિના, જન્મમરણ ભ્રમજાળ મટે નહિ જતને; મન માન તજી, તે માટે શરણે જઈ રહીએ સંતને...’

પાણીથી શરીરનું સ્નાન થાય છે, ભક્તિથી મનનું સ્નાન થાય છે, જ્યારે સત્સંગથી બુદ્ધિનું સ્નાન થાય છે. આ ત્રિવેણી સ્નાનનું જીવનમાં બહુ મહત્ત્વ છે. આપણને વરસાદથી પલળતા છત્રી કે રેઈનકોટ અટકાવે છે તેમ જમાનાના દૂષણો અને દુર્ગુણોથી બગડતા આપણને સત્સંગ અટકાવે છે.

સત્સંગ તો **સર્વિસ સ્ટેશન** જેવો છે. જ્યાં ગાડીની અંદર રહેતી બધી ખરાબી દૂર થઈ જાય છે. તેમ સત્સંગથી હૃદયની

મલિનતા દૂર થઈ જાય છે. હૃદય નિર્મળ બને છે અને હૃદયમાં ભગવાનનો આવિર્ભાવ થાય છે. શરીરનો રોગ ઔષધ હરે છે તેમ મનનો રોગ સત્સંગ હરે છે.

સંડાસનો લોટો ભલે ને નવો જ હોય પણ ક્યારેય ઉટકાતો ન હોય તેથી અમુક દિવસે તે કઈ ધાતુનો છે એની ખબર જ ન પડે પણ નિત્ય વપરાશના વાસણ કાયમ ઉટકાતાં હોય એટલે એમાં ફરી ફરીને જમવાનું મન થઈ જાય છે. તેમ જીવ નિત્ય સત્સંગમાં ઉટકાતો રહેવો જોઈએ, તો જ જીવ સારો રહે. નિયમિત ધ્યાન, પ્રાર્થના, સ્મરણ, સ્વાધ્યાય અને સત્સંગ વિના મન મેલું થઈ જાય છે.

ગાંડીતૂર બનેલી નદી સેંકડો ગામોનો ધ્વંસ કરી નાખે છે તેમ બેકાબૂ યુવાની જીવનને અસ્ત-વ્યસ્ત કરી નાખે છે. તોફાની નદી ઉપર બંધ બાંધવામાં આવે તો એ જ નદી હજારો ગામોને ‘સુજલામ્ સુફલામ્’ બનાવી શકે છે. તેમ યુવાનીના ધસમસતા પ્રવાહ પર જો સત્સંગનો બંધ બાંધવામાં આવે તો એ જ યુવા શક્તિ સમગ્ર જીવન સૃષ્ટિને નંદનવનમાં પલટાવી નાખવા સમર્થ થઈ શકે છે. પાણીને ઠંડું કરવું હોય તો ફીજની જરૂર પડે. ઘરને ઠંડું કરવું હોય તો એ.સી.ની સ્વીચ ચાલુ કરવી પડે તેમ હૃદયને ઠંડું કરવું હોય તો સત્સંગની જરૂર પડે. જઠરાગ્નિ કમજોર હોય તો ભોજન ભાવે નહિ અને હૃદયમાં લગની કમજોર હોય તો સત્સંગ ભાવે નહિ. નિત્ય સત્સંગ કરે ત્યારે જેમ મોલમાંથી ખડ નીંદે છે તેમ હૈયામાંથી ભગવાન વિના સર્વ ક્યારો નીકળી જાય છે. બહુ અંધારું હોય તો ફાનસની વાટ ચડાવવી પડે જેથી વધુ પ્રકાશ થાય તેમ હૃદયમાં દોષોનું અંધારું ઘાટું હોય તો સત્સંગનો ડોઝ ડબલ લેવો જોઈએ.

દૂધની સાથે ભળી ગયેલું પાણી દૂધને ભાવે વેચાય છે. તેમ સત્સંગમાં રોજ બેસતા સામાન્ય માણસ પણ સૌને માટે માનનીય ને આદરણીય બની જાય છે. શિવજી સાથે પોઠિયો પણ પૂજાય છે. જોબનપગી સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામીના સત્સંગથી અને વાલિયો લૂંટારો નારદ ઋષિના સત્સંગથી વિશ્વવંદનીય બની ગયા.

ભગવાન શ્રીહરિ ગઢડા પ્રથમ પ્રકરણના ૩૦મા વચનામૃતમાં કહે છે : “આ સત્સંગનો પ્રતાપ એવો છે જે, જે ગુણના ઘાટ થતા હોય તે ઘાટની તેને નિવૃત્તિ થઈ જાય છે, અને નિરુત્થાન થઈને અખંડ પરમેશ્વરના સ્વરૂપનું ચિંતન થાય છે. અને સત્સંગ વિના તો બીજા કોટિ સાધન કરે તોપણ તેને ઘાટની તથા રજોગુણ આદિક ગુણની નિવૃત્તિ થાય નહીં.... જો નિષ્કપટપણે કરીને સત્સંગ કરે ને પરમેશ્વરની વાર્તાને ધારે વિચારે તો મલિન ઘાટનો નાશ થાય છે, માટે સત્સંગનો પ્રતાપ તો અતિશય મોટો છે; અને બીજા સાધન છે તે કોઈ સત્સંગ તુલ્ય થાય નહિ, કાંજે કોઈ સાધને કરીને જે ઘાટની નિવૃત્તિ નથી થતી

તેની નિવૃત્તિ સત્સંગમાં થાય છે, તે કારણપણા માટે જેને રજોગુણ સંબંધી મલિન ઘાટ ટાળવા હોય તેને મન-કર્મ-વચને નિષ્કપટપણે સત્સંગ કરવો તો સત્સંગના પ્રતાપથી એ ઘાટની નિવૃત્તિ થઈ જશે.”

સ.ગુ. ભૂમાનંદ સ્વામી સત્સંગનો મહિમા લખતાં કહે છે : ‘ઘઘા ઘોર કળિ છે આજ, જો કર્ય સત્સંગ તો રહે લાજ; જાતું ન પડે જમને દાર, ચોરાશીનો આવે પાર; સરવે તારું સરશે કાજ.... છછા છૂટ્યાનો ઉપાય, એકજ છે જો સત્સંગ થાય; સત્સંગે થાય કિશોર વય, ત્યારે ટળે કાળનો ભય; જીવન પર્યંત હરિજશ ગાય...છછા૦’

શ્રીજીમહારાજ સારંગપુર પ્રકરણના ૮મા વચનામૃતમાં કહે છે : “અતિ સાચે ભાવે કરીને સત્સંગ કરે તો તેને કોઈ જાતનો દોષ હૈયામાં રહે નહિ અને દેહ છતાં જ બ્રહ્મરૂપ થઈ જાય.”

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ ગઢડા મધ્ય પ્રકરણના ૫૪મા અને ગઢડા અંત્ય પ્રકરણના બીજા વચનામૃતમાં કહે છે : “એકાદશ સ્કંધના બારમા અધ્યાયમાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને ઉદ્ભવ પ્રત્યે કહ્યું છે જે, અષ્ટાંગયોગ, સાંખ્ય, તપ, ત્યાગ, તીર્થ, વ્રત, યજ્ઞ અને દાનાદિક એણે કરીને હું તેવો વશ થતો નથી, જેવો સત્સંગે કરીને વશ થઉં છું.”

સ.ગુ. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ‘ઉપદેશામૃત’ની ૮૦મી વાતમાં કહે છે : “સત્સંગ વિના તો કામાદિક વૃદ્ધિ પામતા જાય છે. માટે સત્સંગ કરવો એજ જીવનું સાર્યક છે.” અને ૩૩૪મી વાતમાં કહે છે : “ભીમનાથમાં રાંકા (ભિખારીઓ) થૂલું માગતા એવી સત્સંગની ગરજ હોય તો સત્સંગમાંથી પડાય નહિ.” સત્સંગે કરીને બધું ખોટું થઈ જાય છે. પૂર્વજન્મનાં પુણ્યો ઉદય થાય છે, ત્યારે જ સત્સંગ પ્રત્યે પ્રીતિ જાગે છે. અને જીવને બળ પામવાનો હેતુ તો સત્સંગ જ છે.

સત્સંગનો પ્રભાવ એવો છે કે, આ જીવને કર્મ, માયા તથા કાળના બંધનમાંથી મુક્ત કરે છે. સત્સંગથી પ્રકટ પરમાત્માને વિષે ભક્તિ ઉદય થાય છે અને ભક્તિનું રક્ષણ પણ સત્સંગથી જ થવા પામે છે.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે શિક્ષાપત્રીમાં સત્સંગ પર ખૂબ ભાર મૂકતાં કહ્યું છે : “ગમે તેવો વિદ્વાન હોય તોપણ ભક્તિ અને સત્સંગ વિના તે અધોગતિને પામે છે.”

ગોસ્વામી તુલસીદાસજી ‘શ્રીરામ ચરિત માનસ - રામાયણ’ ગ્રંથમાં સત્સંગનો મહિમા કહેતા લખે છે :

‘શઠ સુધરહિ સતસંગતિ પાઈ, પારસ પરસિ કુધાતુ સુહાર્દ. દિધિબશ સુજન કુસંગતિ પરહી, ફણીમણિસમ નિજગુણ અનુસરહી. બડે ભાગ્ય પાઈય સતસંગા, બિનહી પ્રયાસ હોઈ ભવભંગા. પુણ્યપુંજ બિનુ મિલહિ ન સંતા, સત્સંગતિ સંસૃતિ કર અંતા. અસ બિચારી જોઈ કરે સતસંગા, હરિભક્તિ તેહિ સુલભ બિહંગા.’
“સત્સંગ કરવાથી શઠ(ખરાબ) વ્યક્તિઓ પણ સુધરી

જાય છે. જેમ પારસમણિના સ્પર્શથી લોખંડ સોનું બની જાય છે, તેમ સત્સંગ કરવાથી ખરાબ માણસો એકાંતિક ભક્તો બની જાય છે. કદાચ કોઈ સત્સંગી દેવયોગે કરી કુસંગીઓના સંગમાં ભળી ગયા હોય તોપણ જેમ, સર્પનો મણિ પોતાના સ્વાભાવિક ગુણનો ત્યાગ કરતો નથી, તેમ સજ્જન પણ પોતાનો સત્સંગ છોડતો નથી.

જેનાં મોટાં ભાગ્ય હોય તેઓને જ સત્સંગની પ્રાપ્તિ થાય છે અને પ્રાપ્તિ થયા પછી, વિના પ્રયાસે જન્મ-મરણના ફેરા મટી જાય છે. તથા ઘણાં પુણ્યો હોય ત્યારે જ સત્સંગના અંગ એવા ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તિએ યુક્ત સાચા સંતો મળે છે અને તેઓ સાથે સત્સંગ કરવાથી જન્મ-મરણ અને લખ-ચોરાશી ફેરાનો અંત આવી જાય છે. માટે આવો વિચાર કરી સત્સંગ કરવો તેથી ભક્તિ સુલભ થઈ જાય છે.”

સત્સંગનો પ્રતાપ અપરિમિત છે. સત્સંગ પ્રાચીન પાપોના સમૂહને, સંચિત કર્મના ઢગલે ઢગલાને, અગ્નિ જેમ દારુને બાળી નાખે તેમ મૂળમાંથી બાળી નાખે છે. સૂર્ય ઉદય થાય કે રાત્રિ ક્યાં ગઈ તે દેખાય જ નહિ તેમ સત્સંગ થાય કે એ જીવના પાપ માત્ર નાશ પામી જાય છે.

માનવ શરીરમાં આખે આખું હૃદય બદલાવી દેવાની બાબતમાં ભલે વિજ્ઞાને સફળતા મેળવી પણ હૃદયમાં રહેલી કડવાશને મીઠાશમાં ફેરવી નાખવામાં સફળતાનો યશ તો સત્સંગને ફાળે જ જાય છે. પથ્થરને ભવ્યતા અર્પવી હોય તો એ શિલ્પીને સોંપાય, ગુંડાને નહિ. તેમ જીવનને ભવ્યતા અર્પવી હોય તો તે સત્સંગને સોંપાય, કુસંગને નહિ.

સત્સંગ કરીશું તેમાંથી કાંઈક ગુણ આવશે પણ પથારી કરીને સૂઈ રહેશું તો તેમાંથી કાંઈ નહિ વળે. બળદિયા હાંકે તો સારા રહે, ધોડું ફેરવે તો સારું રહે, તેમ સત્સંગ કરે તો જીવ સારો રહે. બાર મહિનામાં એક મહિનો સંત સમાગમ કરશે તેનો સત્સંગ રહેશે ને જે સમાગમ નહિ કરે તેને ઘેર જરૂર ડાકલાં બેસવાનાં. સત્સંગ ગયો તો સર્વે ગયું. સત્સંગ કરે તો ધીરે ધીરે વાસના ક્ષીણ થાય પણ ધન-સ્ત્રી-દેહાભિમાન ને સ્વભાવ સત્સંગમાં રહેવા દે એવા નથી માટે કોઈ વાતે સત્સંગમાંથી પાછું ન પડાય તે શીખવું. સત્સંગથી જીવમાં બળ આવે છે અને બળ આવે ત્યારે જીવમાં વળ આવે ને વળ આવે ત્યારે વિષયનો લીધો લેવાય નહિ. સત્સંગે કરીને મન ઈન્દ્રિયોને ઘસારો લાગે પણ મોળી વાતે ખરેખરા વર્તમાન ન પળે. શાસ્ત્ર ભણવું, સાંભળવું તે પણ પોતાના જીવમાં સમાસ થાય એવું ભણવું અને સાંભળવું. સમાસ થાય ત્યાં રહેવું, નહિતર ખોટ રહી જાય. શ્રીજીમહારાજના દીક્ષિત પરમચૈતન્યાનંદ સ્વામીને સાકરનો શીરો ગળે રહેતો. પદાર્થ કોઈક લાવે તે પહેલું પોતા પાસે આવે પછી મહારાજ પાસે જાય એવા હતા. પોતે ઢોલિયો પણ મઢાવેલ

રાખતા હતા પણ બાળમુકુંદાનંદ સ્વામીએ સેવામાં રહી બધું કઢાવી નાખ્યું. તે વઢવાણમાં દાણાને લોટનો ગોળો ખવરાવ્યો ને પછી શ્રીજીમહારાજની મૂર્તિ સમક્ષ એક પગે ઊભા રહીને સ્તુતિ કરતા જે ‘તમારા સાધુ ઓળખાતા નથી તે ઓળખાવજો ને હું બાર વરસ ગુરુ રહ્યો ને બાર વરસ સદ્ગુરુ રહ્યો પણ સત્સંગી તો આજે બાળમુકુંદદાસના સત્સંગે કરીને થયો.’

સારા ભગવદીય સાથે જીવ બાંધવો એ જ સત્સંગમાં રહ્યાનો દેતુ છે. એકલી ભક્તિ સત્સંગમાં રહ્યાનો હેતુ નથી. અરધો અરધ કથાવાર્તાનો યોગ રાખશે તેનું જ પાધરું રહેશે. સત્સંગ તો સાવરણી છે. જેમ ઘરની સાવરણી કચરોપૂજો વાળીને બહાર કાઢે છે એમ સત્સંગની સાવરણી હૈયામાં જામી ગયેલા કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ, રાગ, દ્વેષ, ઈર્ષ્યા આદિક દુર્ગુણોના કચરાના જાળાને બહાર કાઢે છે.

માનુષી જગતની અપ્રિય છતાં નરી સત્યતા એ છે કે, વ્યક્તિને કુસંગ તરફ સહજ અજ્ઞાનવશ આકર્ષણ હોય છે. વ્યક્તિના ગુણો જાણવાને બદલે વ્યક્તિમાં રહેલા દોષોને વધુ માનવાની લોકોમાં વૃત્તિ હોય છે. તેથી વ્યક્તિ બીજા પર દોષોરોપણ કરતો જોવા મળે છે. જેટલું મનોરંજન અન્યનો તમાશો જોવામાં થાય છે એટલો રસ કે આનંદ વ્યક્તિને કોઈનું સુખ જોઈને નથી મળતો. એવા વ્યક્તિમાં પોતાનું અને પારકું એવો અખંડ ભાવ રહેતો હોય છે. વસ્તુનિષ્ઠ જગતમાં વ્યક્તિનિષ્ઠતા ઘટતી જોવા મળે છે પણ આ ઘટનાક્રમમાં કોઈ નવાઈની વાત નથી. કેમ કે, કળિયુગ પોતાની અસર દેખાડે એમાં કોઈ આશ્ચર્ય નથી. ભાગવતના માહાત્મ્યમાં નારદજીએ પણ આ પરિસ્થિતિનો સામનો કરતા કહ્યું છે કે, ‘સત્યં નાસ્તિ તપઃ શૌચં દયા દાનં ન વિદ્યતે । ઉદરમ્ભરીણો જીવાઃ વચ્ચકાઃ કૂટ ભાષિણઃ ।।’ - જ્યારે જીવ કેવળ વ્યક્તિભાવે જીવે છે ત્યારે સરાયર જગતની ભાવનાને ભૂલી જાય છે. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણની વાણી કહે છે કે, સચરાચર જગત એક કુટુંબ છે ‘વસુદેવ કુટુંબકમ્’ પરંતુ કળિકાળમાં વ્યક્તિભાવે જીવતો વ્યક્તિ આ કુટુંબભાવનાને ભૂલી જ ગયો છે. કેવળ પોતાની જ ઈચ્છાપૂર્તિને સિદ્ધ કરનાર વ્યક્તિ અંધની જેમ પોતાની આસ-પાસનું દેશ્ય જોઈ નથી શકતો અથવા તો એ જોવા નથી માંગતો. કેમ કે, એણે ઈલોકને જ પોતાનું શાશ્વત સ્થાન માની લીધું છે.

વિચાર એ આવે કે, કઈ વાતને લઈને જીવ આવી અજ્ઞાનદશામાં ભટકી રહ્યો છે ? જે ભારત ભૂમિ અને આ ભૂમિના સંતાનો વિષે કહેવાય છે કે, ‘વયં સર્વે અમૃતસ્ય પુત્રાઃ ।’ - આપણે અમૃતના સંતાન છીએ. ઋષિઓના સંતાન છીએ તો એ આપણી અંદર રહેલું ઋષિતત્ત્વ અને અમૃતત્ત્વ ક્યાં ખોવાય ગયું ? જવાબ શોધતા બહુ દૂર દૃષ્ટિ કરવાની જરૂર નથી. આ બાબતમાં સ્પષ્ટતા તો શ્રીમદ્ ભગવત્ ગીતા કરે છે કે,

‘ધૂમેનાડડત્રિયતે વહનિઃ યથા દર્શો મલેન ચ ૧’ - મતલબ જેમ ધૂમાડામાં અગ્નિ ઢંકાયેલો છે, જેમ અરીસો રજથી ઢંકાયેલો છે, જેમ માના ઉદરમાં બાળક ઓળથી ઢંકાયેલો છે - એમ આપણું અમૃત તત્ત્વમય જ્ઞાન અંધકારમય અજ્ઞાનથી ઢંકાયેલું છે. તો હવે પ્રશ્ન એ થાય કે એ અજ્ઞાન દૂર કેમ થાય અને ભીતર રહેલું જ્ઞાન પ્રગટ કેમ થાય ? જવાબ હનુમાન ચાલીસાનો પેલો દોહો આપે છે કે, ‘શ્રીગુરુ ચરન સરોજ રજ, નિજમન મુકુર સુધારી...’ એ અજ્ઞાનની રજ સમર્થ મહાપુરુષોના ચરણનો આશ્રય કરવાથી દૂર થાય છે. મતલબ કે આ અજ્ઞાનને દૂર કરવા સત્સંગ અનિવાર્ય છે.

ગઢડા પ્રથમ પ્રકરણના ૫૪મા વચનામૃતમાં શ્રીજીમહારાજ આ સત્સંગના મહિમાને ઉજાગર કરતા ડિમડિમ ઘોષણા કરે છે કે, ‘સ એવ સાધુ ષુક્રતો મોક્ષદ્વારમપાવૃત્તમ્ ૧’ - સત્સંગે કરીને જ મોક્ષના દ્વાર ઉઘાડા થશે. કુસંગ જીવને બંધનમાં નાખે છે જ્યારે સત્સંગ મોક્ષદ્વારને ખુલ્લા કરે છે.

પ્રિયજનો ! એક વાત ધ્યાનમાં રાખજો કે, ગમે તેવા સાધુના સંગમાં રહેવાથી મોક્ષ મળી જશે અથવા પાપો ભસ્મીભૂત થઈ જશે એવું સમજવાની ગલતખેમી ન કરશો. આત્યંતિક કલ્યાણના માર્ગે એ જ ચડાવી શકે જે ખુદ મુક્ત થવાને લાયક હોય.....!! અહીં એક નાનકડું દૃષ્ટાંત યાદ રાખવા જેવું છે.

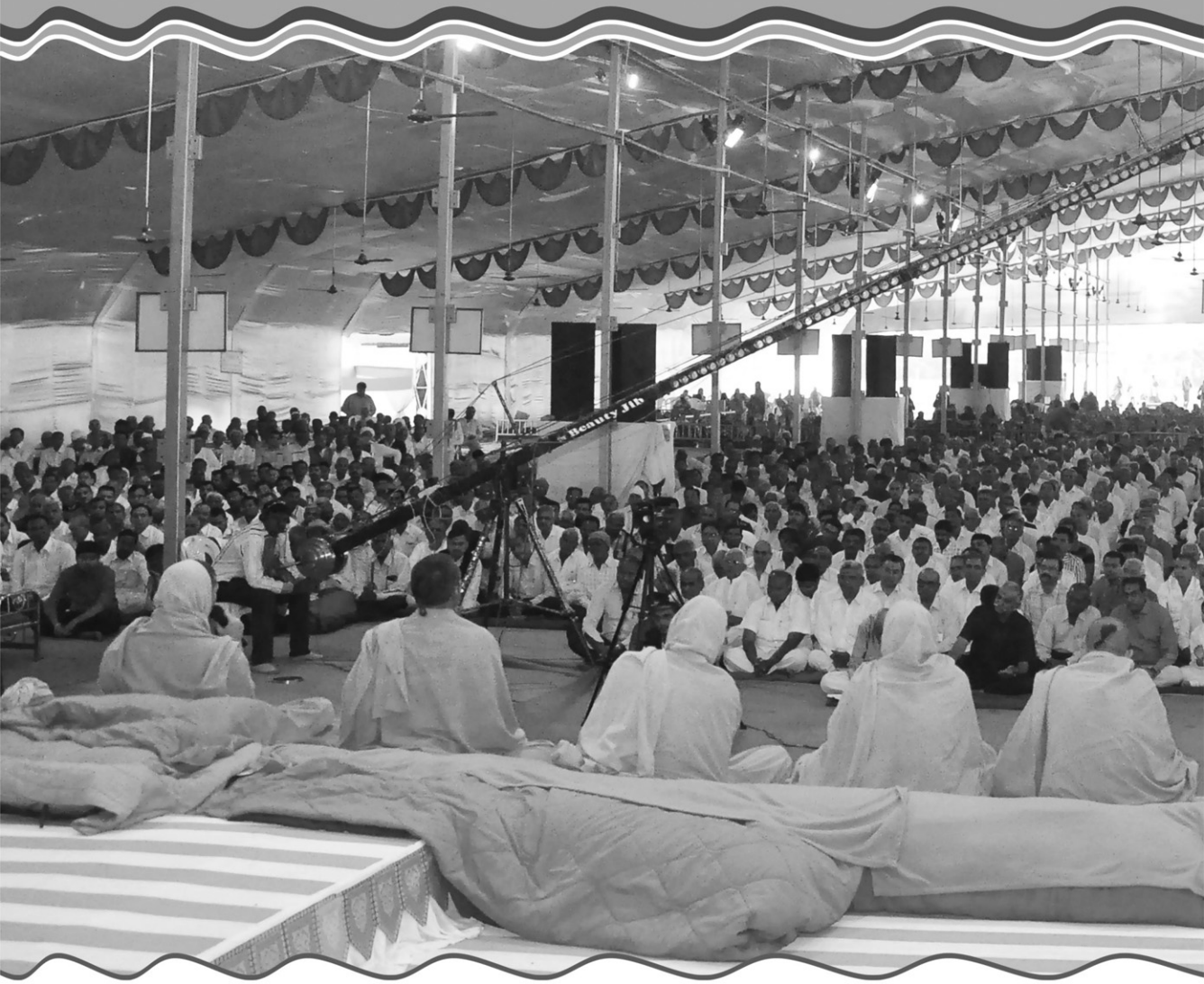
એકવખત એક રાજાને અચાનક વર્ષો બાદ સત્સંગ કરવાનું મન થયું એટલે નક્કી કર્યું કે પહેલા કોઈ વિદ્વાન પાસે જાણી તો લઉં કે સત્સંગ એટલે શું ? એમણે મંત્રીને આદેશ કર્યો કે આપણા રાજ્યના વિદ્વાન પંડિતને બોલાવો. રાજાની આજ્ઞાથી મંત્રીએ વિદ્વાન બ્રાહ્મણ પંડિતને હાજર કર્યો. રાજાએ પંડિતને કહ્યું કે, મારો મોક્ષ થાય એ માટે તમારે મને રોજ સત્સંગ કરાવવાનો ને મને એ સત્સંગની વાતોનો આનંદ મહેસુસ થવો જોઈએ. વિદ્વાન બ્રાહ્મણ દક્ષિણાની લાલચે ઉતાવળે હા કહીને ગયો. પછી તો પ્રતિદિન એ રાજાને સત્સંગની વાતો કરવા લાગ્યો. એક મહિનો વીત્યો. રાજાએ પેલા બ્રાહ્મણને કહ્યું : “તમારી એક મહિનાની સત્સંગની વાતોમાં મને જરાય આનંદ ન મળ્યો તો મોક્ષ તો કેમ કરીને મળશે ?” હવે તમારી સત્સંગની વાતોમાં મને આનંદ નહિ મળે તો હું તમને મૃત્યુદંડ આપીશ. બ્રાહ્મણ ડર્યો અને કહ્યું : “કાલથી સારો સત્સંગ કરાવીશ.” ઘરે જતાં બ્રાહ્મણ રસ્તામાં ચિંતાતુર થયો. હવે શું કરું ? રાજાનો મોક્ષ થાય અને એમને આનંદ આવે એવો સત્સંગ કેમ કરાવું ? માર્ગમાં સંત મળ્યા. ચિંતાતુર બ્રાહ્મણે પોતાની વ્યથા જણાવી. સંત દયાળુ હતા એટલે કહ્યું : “કાલે હું તારી સાથે રાજા પાસે આવીશ.”

બીજા દિવસની સવારે નક્કી થયા મુજબ સંત અને પેલા

વિદ્વાન બ્રાહ્મણ રાજાના રાજદરબારમાં માનવમેદની વચ્ચે ઉપસ્થિત થયા. સંતે સમજાવ્યા પ્રમાણે બ્રાહ્મણે કહ્યું : “મહારાજ ! મારી સાથે આ વિદ્વાન સંત આવ્યા છે એ બહુ જ્ઞાની છે. જે મારા પણ ગુરુ છે. એ તમને મોક્ષ મળે તેમજ આનંદ થાય એવો સત્સંગ જરૂર સંભળાવશે.” રાજાએ કહ્યું : “ઠીક છે. કહો મહાત્માને કે મને સત્સંગ કરાવે, જેથી મારો મોક્ષ થાય.” સંતે કહ્યું : “મહારાજ ! તમારો મોક્ષ પણ થશે અને તમને સત્સંગનું સુખ પણ મળશે. પરંતુ હું જેમ કહું એમ તમારે કરવું પડશે. બોલો મંજુર છે ?” રાજાએ હા ભણી. ત્યારે સંતે કહ્યું : “તમે બે ક્ષણ માટે રાજપદ ત્યાગી દો અને મને રાજા બનાવી દો. જુઓ પછી સત્સંગનું સુખ હું તમને તમારી જ રાજગાદીએ બેસીને કેવું આપું છું ! તમારું રાજપદ સલામત રહેશે એ મારી જવાબદારી પણ મોક્ષ જોઈતો હોય તો મેં કહ્યું એમ કરો.” રાજાએ મોક્ષની લાલચમાં તુરંત રાજપદ પેલા સંતને સોંપી દીધું અને રાજા બ્રાહ્મણ પાસે ઊભા રહી ગયા.

પેલા સંત-મહાત્મા રાજાના રાજ સિંહાસન ઉપર બિરાજમાન થઈ ગયા. પછી સિપાઈઓને આદેશ આપ્યો કે રાજા અને પેલા બ્રાહ્મણને દોરડે બાંધીને પકડી લો, આ મારો આદેશ છે. સિપાઈઓએ તો રાજગાદીએથી જે કોઈ આજ્ઞા મળે તેને પાળવી રહી. તુરંત બંનેને પકડીને બાંધી દેવામાં આવ્યા. હવે પેલા રાજાએ સંતને કહ્યું : “તમે દગો કર્યો છે. તમારે મને સત્સંગ કરાવી મોક્ષ અપાવવાનો હતો. તેને બદલે મને બાંધી દીધો ? આ બંધનમાંથી હમણા જ મુક્ત કરો.” ત્યારે સંતે કહ્યું : “જો તમારે આ દોરડાના બંધનમાંથી મુક્ત થવું હોય તો પેલા બ્રાહ્મણને કહો એ તમને છોડી આપશે.” રાજાએ કહ્યું : “એ મને કેવી રીતે મુક્ત કરી શકે. કેમ કે એ પોતે પણ દોરડેથી બંધાયેલો છે !” ત્યારે પેલા સંત બોલ્યા : “બસ, મહારાજ ! હું પણ તમને એ જ સમજાવવા માંગું છું કે જે પોતે સંસારના મોહમાયાના બંધનોમાં બંધાયેલો હોય એ તમને કેમ મુક્તિ આપી શકે ! મોક્ષ માટે તો કોઈ સમર્થ મહાપુરુષનો આશ્રય કરવો પડે.”

આ દૃષ્ટાંતનો ભાવાર્થ એ છે કે, આપણે એટલું તો સમજી જ ગયા કે મોક્ષ એજ અપાવી શકે જે પોતે મુક્ત અવસ્થામાં જીવતો હોય. તેથી જ સ.ગુ. શ્રી દેવાનંદ સ્વામી કહે છે : ‘અતિ મોટા પુરુષને આશરે રે, બળે પૂર્વ જનમના પાપ તોય જાણ્યા નહીં જગદીશને રે...’ દેવાનંદ સ્વામીના શબ્દો ઉપર ધ્યાન આપીએ કે ખાલી મોટા પુરુષ નહિ પણ અતિ મોટાપુરુષ જેમના સાન્નિધ્યમાં જતાં જ શાંતિનો અહેસાસ થાય. વળી, શ્રી રામ ચરિત માનસના આધારે એવા મોટાપુરુષનું લક્ષણ શું ? તો ‘ષટ્ વિકાર જીત અનઘ અકામા, અચલ અકિંચન સુચિ સુખ ધામા.’

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું મહાન પ્રસાદીભૂત શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી

આજથી લગભગ બે દાયકા પૂર્વેનો એ સમય. વિક્રમના ૨૦૫૧ના વર્ષને આખાયે ભારતવર્ષે ભાવભીની વિદાય આપી અને ૨૦૫૨માં નવા સંવત્સરને હૃદયના ગોખથી આવકાર્યું.

અત્યારે આપણે બધા જે યુગમાં જીવી રહ્યા છીએ એના માટે કહેવું હોય તો કહી શકાય કે, ‘we are living in the age of energy.’ - આપણે બધા ઉર્જાયુગની અંદર જીવી રહ્યા છીએ. કારણ કે, આ યુગમાં કૃત્રિમ શક્તિનો વિકાસ અને કુદરતી શક્તિનું પરિશીલન અને વિનિમય માણસે જે હદે પોતાના જીવનમાં કર્યો છે એવો વિકાસ કે એવી શક્તિઓનો

તીર્થધામ સરધામને આંગણે ઉજવાયો

- વિંશાબ્દી મહોત્સવ - ૨૦૧૫

સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી તથા પા. સંદિપ ભગત ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

વિનિમય હજી સુધી અગાઉના યુગમાં કોઈએ કર્યો નહોતો.

પૃથ્વી જ્યારથી અસ્તિત્વમાં આવી ત્યારથી સૂર્ય તપે છે અને ૭૩૮ પરાઈ કિલોવોટ્સ શક્તિ પ્રતિસેકન્ડ પોતાના સ્વરૂપમાંથી બહાર ફેંકતો રહે છે. (૧ પરાઈ એટલે એકડા ઉપર ૧૮ મીડા થાય.) સૂર્યમાંથી દરેક સેકન્ડે ૭૩૮ પર ૧૮ મીડા ચડાવીએ એટલી કિલોવોટ્સ શક્તિ ફેંકાય છે. માણસે એ સૌરશક્તિનો આ યુગમાં ઉપયોગ કરવા માંડ્યો અને ઘરના કુકરમાં રસોઈથી માંડીને મોટા-મોટા યંત્રો આ સૌરશક્તિથી ચલાવતો થઈ ગયો છે.

માઈલોની ગણતરી રાખ્યા વિના અલમસ્ત જોગીની જેમ વહેતા વાયરાને માણસે પવનચક્કીના ચાકડે ઘુમાવ્યો અને એમાંથી વાતશક્તિ ઉત્પન્ન કરી લીધી.

અમૃત જેવું મીઠું પાણી દરિયામાં ભળીને અત્યાર સુધી ખારું ઝેર જેવું બની જતું હતું, પરંતુ આજે એ પાણી ઉપર મહાકાય બંધોના નિર્માણ કરી માણસે જળની શક્તિને પણ જળાશયમાં કેદ કરી લીધી છે.

નરી આંખે આપણે જોઈ પણ ન શકીએ એવા અણુમાંથી પણ પ્રચંડશક્તિ માણસે પોતે આજે પ્રાપ્ત કરી લીધી છે.

જમીનમાં ૩૦૦ ફૂટ કે ૫૦૦ ફૂટ ઊંડે છૂપાયેલા બનીજતેલને બહાર કાઢીને એમાંથી પણ જબરજસ્ત બળતણશક્તિ માણસે આજે પ્રાપ્ત કરી લીધી છે.

આવી તો કેટલીય કુદરતી શક્તિઓની ચાવીઓ માણસના હાથમાં આવી ગઈ છે અને આ શક્તિથી માણસે પોતાના જીવનમાં ઘણો બધો વિકાસ પણ કર્યો છે. જે પવન શક્તિની આપણે વાત કરી, એમાંથી માણસે કેટલી શક્તિ મેળવી ? તો એવું કહેવાય છે કે, ૪ મીટરના વ્યાસની પવનચક્કી હોય અને પવન ૧૦ માઈલ પ્રતિસેકન્ડની ઝડપે ફેંકાતો હોય, તો એમાંથી માણસ વર્ષે ૩૫૦૦ કિલોવોટ્સ કલાક શક્તિ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

ચીનમાં ચાંગત્સે નામની નદી વહે છે. આ નદી ઉપર ત્યાંની સરકાર એક વિરાટ સિંચાઈ યોજના તૈયાર કરી રહી છે. અને એવું કહેવાય છે કે, એ સિંચાઈ યોજના જ્યારે પૂર્ણ થશે ત્યારે ચીનમાં પ્રત્યેક વર્ષે એક અબજ અડસઠ કરોડ કિલોવોટ્સ કલાક શક્તિ પેદા થશે. આ શક્તિ અત્યારે બ્રાઝિલ અને ઉરુગ્વે દેશમાં તેની સીમા પર પર જે ઈટાયુયુ હાઈડ્રો ઈલેક્ટ્રીક સિસ્ટમ છે તેના કરતા પણ વધુ બની રહેશે. જોયું ! પાણીની અંદરથી માણસે કેટલી શક્તિ મેળવી ?

અણુશક્તિ ! એક અણુને તોડવાથી માણસે કેટલો વિકાસ કર્યો ? તો એવું કહેવાય છે કે, ૩૩ લાખ કિલો કોલસો બાળવામાં આવે અને જે શક્તિ પેદા થાય એટલે શક્તિ આજે માણસ એક કિલો યુરેનિયમમાંથી પ્રાપ્ત કરી રહ્યો છે ! અને આ બળતણ શક્તિ દ્વારા જ અવકાશમાં રોકેટો મોકલીને આજે માણસે વિશ્વને એક નાનકડા ગામડા જેવું બનાવી દીધું છે.

આ શક્તિઓ દ્વારા ભૌતિક વિકાસની જબરજસ્ત હરણફાળ માણસે ભરી છે. એને કોઈ ઈન્કારી શકે તેમ નથી,

કોઈ નકારી શકે તેમ નથી. પરંતુ આટલી બધી શક્તિઓનો આટલો બધો ઉપયોગ કર્યા પછી પણ આજે વિશ્વ કઈ જગ્યાએ જઈને ઊભું છે એ બહુ વિચારવા જેવું છે....!!

જે માણસે અણુશક્તિ દ્વારા આટલી બધી ઊર્જાને પ્રાપ્ત કરી એ માણસે અણુશક્તિનો ઉપયોગ અણુશસ્ત્રો (એટમ બોમ્બ) બનાવવા પણ કર્યો અને તેથી આજે વિશ્વમાં એટલા બધા અણુશસ્ત્રો તૈયાર થઈ ચૂક્યા છે કે જેમના વડે ૧૮૦ અબજ માણસોને મારી શકાય...!! આ આંકડાને નાનો સમજવાની ભૂલ ન કરતા. અત્યારે પૃથ્વીની વસ્તી માત્ર છ અબજની છે. એટલે કે સમગ્ર પૃથ્વીનો ૩૦ વખત નાશ કરી શકે એટલી અણુશક્તિ આજે માણસ પાસે છે....!!

જે પવનની શક્તિથી માણસ પોતે ૩૫૦૦ કિલોવોટ્સ કલાક શક્તિ પ્રાપ્ત કરી શકે છે, એ જ વાતશક્તિનો ઉપયોગ માનવ આજે શેના માટે કરી રહ્યો છે ? માણસને મારી નાખવા માટે જ તો ! વિશ્વમાં મહાસત્તાઓએ રાસાયણિક બોમ્બ બનાવ્યા છે. આ બોમ્બની ખાસિયત શું છે તે ખબર છે ? આ બોમ્બ જ્યારે ફૂટે ત્યારે એમાંથી ઝેરી ગેસ નીકળતા હોય છે અને એ ગેસ પવનની સાથે ભળી જઈને દૂર-દૂર સુધી ફેલાઈ જાય છે. જ્યાં જ્યાં પવન જાય ત્યાં ત્યાં બધા જ માણસોને એ સૂવાડતો જાય. વાતશક્તિ દ્વારા પવનચક્કી તો ફરે જ છે, પણ આવતા વર્ષોમાં કાળચક્ર પણ ફરતું થઈ જશે. પવનચક્કી દ્વારા વીજળી તો પેદા થઈ શકશે, પરંતુ વીજળી વાપરનાર માણસ પૃથ્વી પર હશે નહીં....!!

સમુદ્રમાં નદીના પાણીમાંથી માણસે કેટલી બધી શક્તિ બંધો બાંધીને માનવે ઉપયોગમાં લીધી. સિંચાઈ યોજનાઓ થઈ, પરંતુ અત્યારે કેવી પરિસ્થિતિ નિર્માણ પામી છે ? દુનિયાની જે મોટી-મોટી સિંચાઈ યોજનાઓ છે, તેના પર મિસાઈલો પોતાની આંખ માંડીને બેઠી છે. જે ગતિએ પાણી ખેતરોમાં પહોંચી લીલોછમ પાક તૈયાર કરે છે. એટલી જ ગતિએ આવનાર વર્ષોમાં મૃત્યુ પણ આપણી પાસે આવશે. કારણ કે, બધા જ બંધો જ્યારે યુદ્ધ ખેલાશે ત્યારે અચાનક તૂટી પડશે અને એ પાણીથી અસંખ્ય માણસો મૃત્યુ પામશે ! ખેતરોમાં આ પાણીથી અનાજ પાકેલું હશે પણ એ જ પાણીની આતતાયીનો ભોગ બનેલા માણસો નહિ હોય, તો અનાજ ખાશે કોણ ?

બળતણથી માણસે લ્યૂના જેવા સામાન્ય વાહનથી માંડીને

રોકેટો દોડાવ્યા, પરંતુ તે જ બળતણશક્તિનો ઉપયોગ માનવે **મિસાઈલ** બનાવવા કર્યો છે. એક મિસાઈલ જ્યારે બને છે ત્યારે માણસ પાસેથી કેટલું બધું ખેંચીને એ વિશ્વના ચોકમાં બહાર પડે છે. આ વાત તા. ૮-૧૧-૮૧ના દિવસે ફ્રાન્સો પરિષદમાં શ્રીમતિ ઈન્દિરા ગાંધીએ કરેલી. એમણે જણાવ્યું હતું કે, “એક મિસાઈલ વિશ્વમાં બહાર પડે છે, એ મિસાઈલ બનાવવાનું બંધ કરાય તો ? મિસાઈલના ખર્ચમાંથી ૨૦ કરોડ વૃક્ષનું વાવેતર થઈ શકે. એક મિસાઈલના ખર્ચમાંથી ૫ કરોડ ગરીબ ભૂખ્યા બાળકોને જમાડી શકાય, એક મિસાઈલના ખર્ચમાંથી ૧૦ લાખ ટન ખાતર તૈયાર થઈ શકે. એક મિસાઈલના ખર્ચમાંથી ૬૫,૦૦૦ હજાર દવાખાના ચાલુ કરી શકાય, એક મિસાઈલના ખર્ચમાંથી ૩ લાખ ૪૦ હજાર પ્રાથમિક શાળાઓ બનાવી શકાય !! પરંતુ એ શક્તિ આજે વિનાશના માર્ગે વપરાઈ રહી છે. માણસે એ શક્તિનો વિકાસ તો ઘણો કર્યો, પરંતુ એ વિકાસ કરતા પણ **વિનાશનું ડગલું** હંમેશા આગળ રહ્યું છે.”

અણુશક્તિ કહો, વાતશક્તિ કહો, જળશક્તિ કહો કે બળતણશક્તિ કહો; પરંતુ એ શક્તિથી જેટલો વિકાસ થયો એના કરતા આજે વિશ્વમાં વિનાશ વધારે થઈ રહ્યો છે. અને જો આમને આમ ચાલશે તો હજુ વધારે વિનાશ થવાનો છે. એટલે જ આ બધી **પરિસ્થિતિ** જોઈને એક ઉદ્દેશ્યરે લખ્યું છે કે :- ‘**કેસી મશાલે લેકે, ચલે તીરંગીમેં આપ, જો ભી થી રોશની, વહ ભી સલામત ન રહી...**’

કેવી મશાલ ઉપાડીને આપણે અંધારામાં ચાલ્યા ? કે જે કાંઈ અજવાળું હતું એ અજવાળું પણ જતું રહ્યું...!!! આ પ્રકારની પરિસ્થિતિ વિશ્વમાં નિર્માણ થયેલી છે. એટલે જ **ટી.એસ. ઈલિયટ** નામના પશ્ચિમના મોટા તત્ત્વચિંતકે વાત કરી કે, ‘All our knowledge brings us nearer to our ignorance and all our ignorance brings us nearer to death; The cycle of leaven in 20th century brings us nearer to dust.’

આ વીસમી સદીમાં આપણું બધું જ જ્ઞાન આપણને ધૂળની નજીક લઈ ગયું છે. એટલે કે વિશ્વમાં વિનાશ કરવા તરફ જ આપણે ઢસડાઈ રહ્યા છીએ. તેથી અત્યારે હવે આ યુગમાં એક એવી શક્તિની **આવશ્યકતા** કરવા તરફ જ આપણે ઢસડાઈ

રહ્યા છીએ. તેથી અત્યારે હવે આ યુગમાં એક એવી શક્તિની આવશ્યકતા ઊભી થઈ છે કે જે શક્તિ વિનાશ તરફ જનારા વિશ્વને વિકાસના પંથે પાછું લઈ આવે. આજે એક એવી શક્તિની જરૂરીયાત ઊભી થઈ છે કે, જે ઉજ્જડ થઈ જનારા વિશ્વમાં ફરીથી હરિયાળી ફેલાવી શકે. આજે એક એવી શક્તિની જરૂરીયાત ઊભી થઈ છે કે વિસર્જન તરફ ઢસડાતા વિશ્વમાં સર્જકતાનું પરિમાણ ઉમેરી શકે.

આજે આપણે **શક્તિયુગમાં** જીવીએ છીએ, પરંતુ માણસ પોતે અશક્ત થઈ ગયા છે. આજે વિશ્વનો વિનાશ બચાવી શકે એવી કોઈ શક્તિ માણસ પાસે રહી નથી. કારણ કે, જે જે શક્તિઓનું એણે નિર્માણ કર્યું કે વિકાસ કર્યો તે બધી જ શક્તિઓ એને વિનાશના પંથે લઈ જઈ રહી છે. ત્યારે આજે એક એવી શક્તિની તાતી જરૂરીયાત ઊભી થઈ છે કે જે નર્કાગાર તરફ જતા વિશ્વને ફરી પાછું **શાંતિવનમાં** પલટી શકે, કુરુક્ષેત્રની સામે **નંદનવન** ખડું કરી શકે.

મહર્ષિ **અરવિંદ** કહેતા - ‘Perfection of one man can save the world.’ ‘આ વિશ્વમાં એક જ પૂર્ણ વ્યક્તિત્વવાળો માણસ હોય તો એ આખા વિશ્વને બચાવી શકે.’ તો આજે વિશ્વ જે વિનાશ બાજુ જઈ રહ્યું છે, વિશ્વ જે વિસર્જનની દિશામાં જઈ રહ્યું છે. એમાંથી એને સ્વર્ગ બનાવવા માટે આજે કોઈ મોટી શક્તિની જરૂરીયાત હોય તો એ છે - **આધ્યાત્મિકતાની શક્તિ**. આ શક્તિમાં એવો પાવર છે કે જે વિશ્વને પોતે બદલી શકે. આપણને પ્રશ્ન થાય કે એવું તો એની પાસે શું છે કે જેના દ્વારા એક જ વ્યક્તિ સમગ્ર વિશ્વની શિકલ બદલી શકે ? આધ્યાત્મિક શક્તિમાં બળ કયું છે ? ‘It can change the within.’ માણસને અંદરથી બદલવો એ આધ્યાત્મિક શક્તિનું કાર્ય છે.

વિશ્વમાં આજે અત્યાચારી વલણ, અશાંતિમય વાતાવરણ અથવા તો તારાજી વધેલી છે. તેનું કારણ શું છે ? તો વિશ્વનું માનસ **વિશ્વમાનુષો** ઘડતા હોય છે. કહે છે કે ‘જેવી વ્યક્તિ તેવી સૃષ્ટિ’ જેવો માણસ હોય એવું વિશ્વ બને છે. અને માણસને કોણ ઘડે છે ? માણસને એના સ્વભાવ ઘડે છે. વિશ્વમાનસ તેમાં વિશ્વમાનુષો દ્વારા ઘડાય છે. અને વિશ્વમાનુષો પોતાના **સ્વભાવ** દ્વારા ઘડાય છે. તેથી જે શક્તિ માણસના સ્વભાવનું **પરિવર્તન** કરી શકે તે જ વિશ્વનું પણ **પુનઃ સર્જન** કરી શકે.

આવો દિગ્ગજ વિચાર ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પ્રપૌત્ર વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના મસ્તિષ્કમાં ઉદ્ભવ્યો. જેના પરિણામ સ્વરૂપે ભગવાન શ્રીહરિના ચરણરજથી પ્રસાદીભૂત થયેલા તીર્થધામ સરદારને આંગણે પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના અધ્યક્ષપદે પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે શરૂઆત થઈ.

કરુણાકર ભગવાન શ્રીહરિના અપરસ્વરૂપ પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાને શિરોમાન્ય કરીને પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી થોડા સંતો સાથે વિક્રમ સંવત ૨૦૫૨ના કારતક સુદ ૧૨, તા. ૪-૧૧-૧૯૮૫ના દિવસે સોરઠની એ રળિયામણી ઘરા ઉપર નિવાસ કર્યો. જ્યાં સર્વાવતારી અક્ષરાધિપતિ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સાત-સાત વખત પધાર્યા છે. જ્યાં મહાપ્રભુ શ્રીહરિએ અનેકવિધ લીલાચરિત્રો કરીને ભાવિમુમુક્ષુઓને અવિસ્મરણીય ચિરસ્મૃતિ પ્રદાન કરી છે. જ્યાં રસિકવર શ્રીહરિએ અનેક ઉત્સવો કરીને ઉત્સવોની પરંપરા વહેતી કરી છે. જ્યાં ઉધ્ધવાવતાર સદ્ગુરુવર્ય શ્રી રામાનંદ સ્વામી તથા સત્સંગની 'મા'નું વહાલસોયું બિરુદ જેમને સ્વયં શ્રીજીમહારાજે આપ્યું છે એવા સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામીનું પ્રથમ મિલન થયું છે.

પ્રિયતમ ભગવાન શ્રીહરિના પરમપ્રિય પાંચસો પરમહંસોના મહામંગલમય પદપંકજથી પુનિત થયેલ

અક્ષરધામ તુલ્ય જે ભૂમિમાં વિશાળ સરોવર, દરબારગઢ, દરબારગઢમાં લીંબવૃક્ષ, શ્રીજીમહારાજે સ્વયં પૂજેલા શિવજી, સદ્ગુરુવર્ય શ્રી રામાનંદ સ્વામીનું વર્ષીસ્થાન, સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી અને રામાનંદ સ્વામીનું પ્રથમ મેળાપ સ્થાન, માંકડનું કલ્યાણ સ્થાન વગેરે ભગવાન શ્રીહરિએ પોતાના ચરણારવિંદથી પાવન કરેલા પવિત્ર તીર્થસ્થળોના દર્શન કરી જીવનને ધન્ય બનાવવા યોગ્ય છે.

સર્વેશ્વર ભગવાન શ્રીહરિએ મનુષ્યતનુ ધારણ કરીને સમગ્ર વસુંધરાના પુણ્યવાન ભૂભાગ ભારતવર્ષને પરમપાવન કર્યો, અનેક ગામોને તીર્થધામ બનાવ્યા. ભૂમંડળના જે સ્થળ શ્રીજીમહારાજના પાવન ચરણ દ્વારા પરમ તીર્થસ્થાન થયા તેમનું વર્ણન શબ્દથી કદાચ કોઈ કરે, તે તે તીર્થોમાં મહાપ્રભુએ કરેલા અનેકવિધ લીલાચરિત્રોનું વર્ણન પણ કદાચ કોઈ શબ્દદેહ આપીને વર્ણવવાનો સંપૂર્ણ પ્રયાસ કરે તેમ છતાં એ માત્ર તે તે તીર્થો કે લીલાચરિત્રોનું વર્ણન જ કરી શકે, પરંતુ મહિમાનો પાર શેષ-શારદા કે સહસ્રશીર્ષા વિરાટ વગેરે કોઈ ક્યારેય પણ પામી શકે તેમ નથી. આવું જ એક મહાન તીર્થધામ છે સોરઠની ભૂમિ પર વસેલું સરદારધામ.

જ્યાં અક્ષરાધીશ સર્વોપરી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સં. ૧૮૬૧ની સાલમાં ચાતુર્માસ દરમિયાન રોકાયા હતા. તે વખતે ભગવાન શ્રીહરિના દિવ્ય વિગ્રહના પ્રત્યક્ષ સંસર્ગમાં આવેલા મહાપ્રાસાદિક વૃક્ષો, મકાનો, તળાવ અને બીજી અનેક વસ્તુઓ હજુ પણ મોજુદ છે. હજુ આજે પણ એ તમામ વૃક્ષ, સ્થળ કે જળના દર્શને જશો ત્યારે પોતાના ધન્યભાગ્યની

૨૫ મંડપગાળાથી આરંભાયેલી આ સત્સંગ છાવણી આજે

ગાથાને આપણને સંભળાવવા તત્પર હોય એવી અદાથી દિવ્યતાનો મંગલ અનુભવ કરાવે છે. જન્મોથી સાધના કરી રહેલ અનેક સાધકો જે પરમતત્ત્વના દર્શનની ઝાંખી માટે આકુળ-વ્યાકુળ હોય છે. એ પરમતત્ત્વ સાક્ષાત્ માણવા માટે એક નાનકડા ગામ સરધારના આ સ્થળોને અનાયાસે જ મળી ગયા. કેટલા ભાગ્ય હશે એમના...!!!!

એ એક-એક સ્થળોનો મહિમા લખવા બેસીએ અને ફક્ત વર્ણન જ લખીએ કે પછી ઈતિહાસ લખીએ, તો પણ મોટો ગ્રંથ થાય. અને મહિમા તો લખી જ ન શકાય. તેમ છતાં શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કે શ્રીહરિલીલામૃત જેવા શાસ્ત્રોએ આ મહાન તીર્થરાજનો મહિમા આકંઠ ગાયો છે.

આવા પરમ પવિત્ર તીર્થસ્થાનને વિષે પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીએ પોતાના સંતમંડળ સાથે સરધારમાં નિવાસ કર્યો.

❖ મોક્ષાનું સદાવ્રત : સત્સંગ છાવણી

આમ તો સત્સંગ છાવણીની શરૂઆત ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે જ કરી હતી. તેરા ગામમાં બધા પરમહંસોને એકત્રિત કરીને પોતાના સર્વોપરીપણાની જોરદાર વાતો કરીને પરમહંસોને નિષ્ઠાના કૈફથી ભરી દીધા હતા.

ભગવાન શ્રીહરિના સ્વધામગમન પછી આદિઆચાર્યપ્રવર શ્રીરઘુવીરજી મહારાજે વડતાલમાં સં ૧૯૧૨ ચાતુર્માસમાં સાડા-ચાર મહિનાની સત્સંગ છાવણી કરાવી હતી. જેમાં સ.ગુ. શ્રી શુકાનંદ સ્વામી આદિક સંતો

અને શાસ્ત્રી ભોળાનાથ ભટ્ટ ‘શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન’ ગ્રંથની કથા કરે અને કથાનું સત્ર પૂર્ણ થાય ત્યારે સ.ગુ. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી શ્રીજીમહારાજના સર્વોપરીપણાની, ધર્મ-ભક્તિ-જ્ઞાન-વૈરાગ્યની દૃઢતા તેમજ સંસારના અસારપણાની વાતો કરીને અનેક મુમુક્ષુઓના જીવનમાં છતે દેહે જ ભગવાનને પામી જવાની ઉત્કંઠા જગાવી હતી. સ્વામીએ આ છાવણીમાં વિષયખંડનની એવી અસરકારક વાતો કરી હતી કે, ઘરડા-ઘરડા પણ ચાંદ્રાયણ ને ધારણા-પારણા આદિક વ્રતો કરવા માંડ્યા હતા.

સત્સંગ છાવણીની એ જ પરંપરાને પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના અધ્યક્ષપદે પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તીર્થધામ સરધારમાં પ્રથમ સત્સંગ છાવણી તા. ૧૩-૧૧-૧૯૮૬ થી ૨૦-૧૧-૧૯૮૬ ને સં. ૨૦૫૨ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ)થી ૧૦ સુધી યોજાણી.

ઈ.સ. ૧૯૮૬થી તીર્થધામ સરધારમાં આરંભાયેલી ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી’ની અણમોલ પરંપરા આજે ૨૦ વર્ષે પણ અવિરત ચાલુ છે. અલબત્ત, તેમાં ઉત્તરોત્તર અનેક આધ્યાત્મિક પ્રગતિઓ થઈ છે. આ વાતને થોડા ભાવવાહી શબ્દોમાં કહેવું હોય તો એમ કહી શકાય કે, ‘ઈ.સ. ૧૯૮૬માં સરધારમાં જન્મેલી સત્સંગ છાવણીની આજે ૨૦ વર્ષે ભરજીવાની તરવરે છે.’

૪૦૦X૨૫૦ ડોમનો સભામંડપ નાનો પડવા લાગ્યો છે....

સત્સંગ છે ત્યાં ભક્તિની સુવાસ છે અને ભક્તિ છે ત્યાં ભગવાનના સ્વરૂપ માધુર્યનું સુખ છે. છેલ્લા બે દાયકાથી ચાલતી ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ ઇવાણી - સરધાર’ આ વર્ષે એટલે કે ૨૦૧૫માં પોતાના ૨૦ વર્ષ પૂર્ણ કરે છે. જે સત્સંગ ઇવાણીમાં સૌ હરિભક્તોને આત્મસ્વરૂપ તેમજ પરબ્રહ્મ સ્વરૂપનું જ્ઞાન પ્રતિપાદન કરવામાં આવે છે. જીવ જ્યાં સુધી પોતાના સ્વરૂપને ન જાણી શકે ત્યાં સુધી પરબ્રહ્મની પણ ઓળખાણ થતી નથી. આ બંને તત્વોનો પરિચય સત્સંગ ઇવાણીના માધ્યમથી થાય છે.

સરધારધામમાં યોજાતી આ ‘સત્સંગ ઇવાણી’ એ સંપ્રદાયનો જૂનો તેમજ ઉપાસના-ભક્તિ-જ્ઞાનવર્ધક પ્રયાસ છે. જેમાં ઉપસ્થિતિ ધરાવનાર તમામ હરિભક્ત ભાઈઓ-બહેનો, યુવકો-યુવતીઓ તેમજ બાળકો માટે ભજન-ભોજન-નિવાસની સાથે સાથે અધ્યાત્મવિદ્યાની આગવી સૂઝ સંતોના જ્ઞાન તેમજ વિદ્વત્તા સભર કથાપ્રવચનો દ્વારા આપવામાં આવે છે. ‘સા વિદ્યા યા વિમુક્તયે’ના વિવેક પ્રબોધનથી આ સત્સંગ ઇવાણીનો પ્રારંભ થાય છે અને ‘નિજાત્માનં બ્રહ્મરૂપમ્’ સુધીની અધ્યાત્મ યાત્રા આ સત્સંગ ઇવાણીનો સંસ્કાર પામ્યો છે.

જીવની અવસ્થા મુક્ત છે, પણ સંસાર સાથે વાસનાનો સંબંધ જોડી જીવ પોતાની અવસ્થાને બદલ બનાવે છે. જેમાં માયા અજ્ઞાન આવરણની જેમ ભાગ ભજવતી હોય છે. સત્સંગ ઇવાણીનું પ્રયોજન જીવાત્માને માયાના બંધનોમાંથી મુક્ત કરી, જીવમાં રહેલી સંસારની વાસનાને નિર્મૂળ કરી, જીવને અજ્ઞાન અવસ્થામાંથી બહાર કાઢી, એમના વિશુદ્ધ આત્મસ્વરૂપની ઓળખાણ કરાવી, એમને પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પુરુષોત્તમનારાયણના સ્વરૂપનું સુખ માણતો કરી, એમના માનવ જન્મને સિદ્ધ તેમજ સાર્થક કરવાનું છે.

‘સંસારમાં સરસો રહે પણ મન રહે મારી પાસ’ એમ સંસાર બાધકરૂપ નથી પણ એમાં રહેલી અસસદ્વાસનારૂપ આસક્તિ બંધનકર્તા છે. એ આસક્તિને ટાળવાનું કાર્ય સત્સંગ ઇવાણીના માધ્યમથી થાય છે. સત્સંગ એટલે જેના દ્વારા ભગવાન શ્રીહરિનું સાયુજ્ય મળે અને ઇવાણી એટલે એ છાયામાં ભક્ત પરબ્રહ્મ સ્વરૂપનું નિત્ય સુખ માણતો રહે. લૌકિક સુખ માટે તો બહુ ભટક્યા હવે અલૌકિક ભગવાન શ્રીહરિના સાયુજ્ય-સામીપ્યની મોજ માણીયે, પોતાના માટે તો ખૂબ જીવ્યા હવે જેણે જીવનરૂપ અમૃત આપ્યું એવા પરમાત્માની યાદમાં શેષજીવન વ્યતીત કરીએ.

એનો ઉત્સાહ... ભક્તિભાવ... ભગવાન શ્રીહરિને ભેટવાની તાલાવેલી... અક્ષરધામતુલ્ય દિવ્ય સુખની મહા અલૌકિક અનુભૂતિ... સંતોનું સાન્નિધ્ય... ધર્મકુળ પરિવારના આશીર્વાદ... ભક્તોનો ભક્તો પ્રત્યે - સંતો પ્રત્યે... સંતોનો હરિભક્તો પ્રત્યે અને સંતો-હરિભક્તોનો ધર્મકુળ પ્રત્યે... ધર્મકુળનો સંતો-હરિભક્તો પ્રત્યે અવર્ણનીય પ્રેમભાવ તો માણ્યો હોય એ જ જાણે...!!!

તેમાં પણ પ્રથમ સત્સંગ ઇવાણીથી નવમી સત્સંગ ઇવાણી સુધી તો દર વર્ષે ભાઈબીજ થી આરંભીને કારતક સુદ - ૧૦ સુધીનો કાર્યક્રમ રહેતો. પરંતુ દશમી ઇવાણીથી સમયમાં પરિવર્તન આવ્યું. તા. ૩ થી ૧૧-૧૧-૨૦૦૫ ને સં. ૨૦૬૧ આસો વદ ૧૩ (ધનતેરસ) થી કારતક સુદ - ૮ સુધીનું દિવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું. સત્સંગ ઇવાણીનો સમય ફેરફાર કરવાનું કારણ એ હતું કે, દીપાવલી-નૂતન વર્ષ ભક્તોનું પંચવર્તમાન યુક્ત સંતો-હરિભક્તોના સાન્નિધ્યમાં ઉજવાય. નૂતન વર્ષનો મંગલ પ્રારંભ બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતોના મુખમાંથી સ્ફુરતા અને આપણા કર્ણપટ પર મુલાયમ સ્પર્શ કરી જતા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના મંગલ નામ શ્રવણથી થાય અને આપણા મનના ખૂણે-ખાંચકે લપાઈને બેઠેલા અનેક કુવિચારોને નષ્ટ કરતા જાય. મન નિર્મળ થઈ જાય.

શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ ઇવાણી - સરધાર પોતાના સત્સંગ માધુર્યના ૨૦ વર્ષ પૂર્ણ કરે છે. જે સમગ્ર સંપ્રદાયને માટે ગૌરવપૂર્ણ વાત છે. જેની શુભકામના અમો આપ સૌ કોઈ હરિભક્તોને પાઠવીએ છીએ અને આશા કરીએ છીએ કે, આમ જ લાખોની સંખ્યામાં સત્સંગ ઇવાણીનો આપ સૌ લાભ લેતા રહો. જેનાથી સૌનું જીવન મંગળ બને અને આપણે સૌ આ સત્સંગની તરુછાયામાં સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સ્વરૂપમાં ગુલતાન બની, આત્મરૂપને ઓળખી પરમાત્મ સુખમાં ગરકાવ થઈએ.

બસ. આવી જ દિવ્યતા ભરી વીસ-વીસ સત્સંગ ઇવાણી ભરીને કેટલાક મુમુક્ષુ જીવાત્માઓ ભગવદ્પરાયણ થઈ ગયા. કેટલાય સંસાર છોડીને સાધુ થઈ ગયા, તો કેટલાય સંસારમાં હોવા છતાં પરમભક્ત થઈ ગયા...!! હજુ પણ ‘ચાવત્યંદ્રદિવાકરૌ’ આવી સત્સંગ ઇવાણીઓ દ્વારા અનંત મુમુક્ષુ જીવાત્માઓ અલભ્ય લાભ લેતા રહે એવી શુભભાવના સહ... જય શ્રી સ્વામિનારાયણ.

શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી - સરઘાર તવારીખ

ક્રમ	તારીખ
પ્રથમ સત્સંગ છાવણી	તા. ૧૩ થી ૨૦ નવેમ્બર ૧૯૯૬ સં. ૨૦૫૨ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
દ્વિતીય સત્સંગ છાવણી	તા. ૨ થી ૧૦ નવેમ્બર ૧૯૯૭ સં. ૨૦૫૩ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
તૃતીય સત્સંગ છાવણી	તા. ૨૨ થી ૩૦ ઓક્ટોમ્બર ૧૯૯૮, સં. ૨૦૫૪ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
ચતુર્થ સત્સંગ છાવણી	તા. ૧૦ થી ૧૮ નવેમ્બર - ૧૯૯૯, સં. ૨૦૫૫ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
પાંચમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૨૯ ઓક્ટો. થી ૬ નવેમ્બર ૨૦૦૦, સં. ૨૦૫૬ કારતક સુદ-૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
છઠ્ઠી સત્સંગ છાવણી	તા. ૧૭ થી ૨૫ નવેમ્બર ૨૦૦૧, સં. ૨૦૫૭ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
સાતમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૦૬ થી ૧૪ નવેમ્બર ૨૦૦૨, સં. ૨૦૫૮ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
આઠમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૨૭ ઓક્ટો. થી ૩ નવે. - ૨૦૦૩, સં. ૨૦૫૯ કારતક સુદ-૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
નવમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૧૪ થી ૨૪ નવેમ્બર - ૨૦૦૪, સં. ૨૦૬૦ કારતક સુદ - ૨ (ભાઈબીજ) થી ૧૦
દસમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૩ થી ૧૧ નવેમ્બર - ૨૦૦૫, સં. ૨૦૬૧ આસો વદ - ૧૩ થી કારતક સુદ - ૮
અગિયારમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૭ થી ૧૫ જાન્યુઆરી - ૨૦૦૭, સં. ૨૦૬૩ પોષ વદ - ૪ થી ૧૧
બારમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૭ થી ૧૮ નવેમ્બર - ૨૦૦૭, સં. ૨૦૬૩ આસો વદ - ૧૩ થી કારતક સુદ - ૮
તેરમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૨૬ ઓક્ટો. થી ૬ નવેમ્બર-૨૦૦૮, સં. ૨૦૬૪ આસો વદ-૧૩ થી કારતક સુદ - ૮
ચૌદમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૧૬ થી ૨૬ ઓક્ટો. -૨૦૦૯, સં. ૨૦૬૫-૬૬ આસો વદ-૧૩ થી કારતક સુદ - ૮
પંદરમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૩ થી ૧૦ નવેમ્બર - ૨૦૧૦, સં. ૨૦૬૬ આસો વદ - ૧૩ થી કારતક સુદ - ૫
સોળમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૨૪ ઓક્ટોમ્બર થી ૩ નવેમ્બર-૨૦૧૧, સં. ૨૦૬૭ આસો વદ-૧૩ થી કારતક સુદ-૮
સતરમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૧૧ થી ૨૦ નવેમ્બર - ૨૦૧૨, સં. ૨૦૬૮ આસો વદ - ૧૩ થી કારતક સુદ - ૮
અઠારમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૧ થી ૯ નવેમ્બર - ૨૦૧૩, સં. ૨૦૬૯ આસો વદ - ૧૩ થી કારતક સુદ - ૮
ઓગણીસમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૨૦ થી ૨૬ ઓક્ટોમ્બર - ૨૦૧૪, સં. ૨૦૭૦ આસો વદ - ૧૨ થી કારતક સુદ - ૩
વીસમી સત્સંગ છાવણી	તા. ૯ થી ૧૭ નવેમ્બર - ૨૦૧૫, સં. ૨૦૭૧ આસો વદ - ૧૩ થી કારતક સુદ - ૬

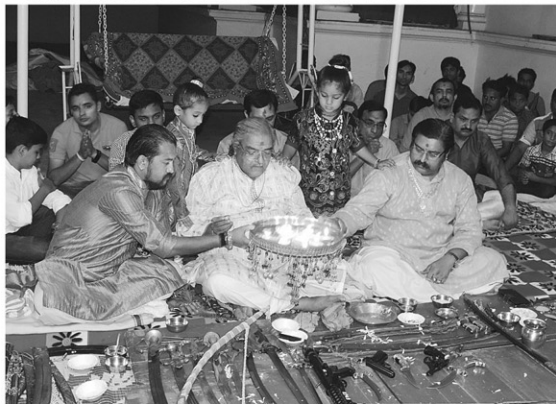

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

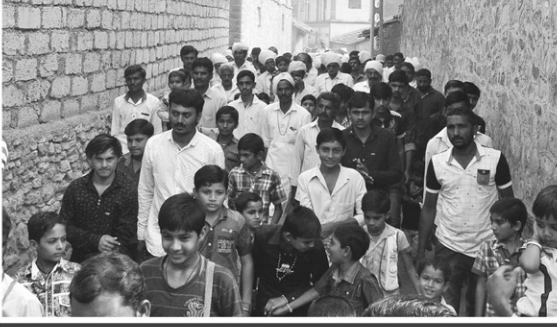
સ્વામી ધનશ્યામદાસજી તથા શા. સ્વામી સર્વમંગલદાસજી તથા સાધુ ધર્મવલ્લભદાસજી

વડોદરાને આંગણે ન્યાલકરણ ગ્રુપ દ્વારા નિર્મિત નૂતન સાઈટનું ખાતમુહૂર્ત કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

શ્રી રઘુવીર વાડી - વડતાલ ખાતે દશેરાના પવિત્ર દિવસે શ્રીજીમહારાજના પ્રાસાદીક શસ્ત્રોનું પૂજન-અર્ચન કરતા પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા ભાવિઆચાર્ય પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી સહિત સમગ્ર ધર્મકુળ પરીવાર તેમજ દર્શન લાભ લેતા સંતો-ભક્તો.

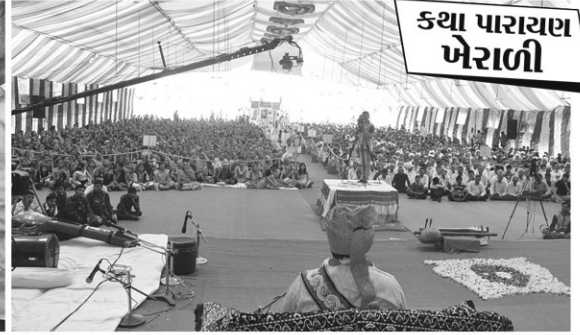
તુલસી વિવાહ
રામપર (રાજુલા)

ગઢડા પ્રદેશના રામપર (રાજુલા) ગામને આંગણે યોજાયેલ તુલસી વિવાહ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

સત્સંગ સભા
છાપરી

ગઢડા પ્રદેશના છાપરી (તા. મહુવા) ગામને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

કથા પારાયણ
ખેરાળી

ગઢડા પ્રદેશના ખેરાળી ગામને આંગણે યોજાયેલ કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

કથાપારાયણ
મોટા કણકોટ

જૂનાગઢ પ્રદેશના મોટા કણકોટ ગામને આંગણે યોજાયેલ કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

સત્સંગ ઉત્કર્ષ મહોત્સવ દાતરડી

ગઢડા પ્રદેશના દાતરડી (તા. રાજુલા)ને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાન્નિધ્યમાં યોજાયેલ 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ ઉત્કર્ષ મહોત્સવ.'

મહુવા

મહુવા મંદિરમાં બિરાજમાન ઠાકોરજીના દર્શને પધારતા તેમજ ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

સાવરકુંડલા

ગઢડા પ્રદેશના સાવરકુંડલા શહેરમાં નૂતન ફેક્ટરીનું ઉદ્ઘાટન કરતા તેમજ ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

ઉદ્ઘાટન મલાડ (મુંબઈ)

મલાડ (મુંબઈ) ખાતે શ્રી સ્વામિનારાયણ હરિમંદિરમાં વાતાનુકુલિત હોલનું ઉદ્ઘાટન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

સત્સંગ સભા સાકીનાકા (મુંબઈ)

સાકીનાકા (કુલા) ખાતે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

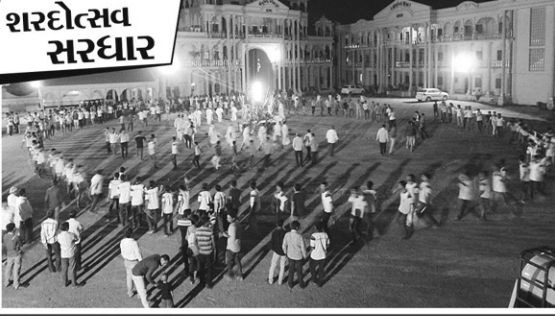

શરદોત્સવ વડતાલ

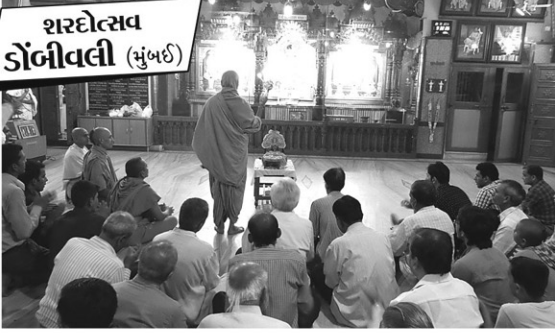
શ્રી રઘુવીર વાડી - વડતાલ ખાતે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા ભાવિઆચાર્ય પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી સહિત સમગ્ર ધર્મકુળ પરીવારના દિવ્ય સાન્નિધ્યમાં યોજાયેલ 'શરદોત્સવ'

શરદોત્સવ સરધાર

તીર્થધામ સરધારને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ 'શરદપૂનમ મહોત્સવ'

શરદોત્સવ ડોંબીવલી (મુંબઈ)

ડોંબીવલીને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ 'શરદોત્સવ' પ્રસંગે કથાવાર્તાનો લાભ આપતાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

શરદોત્સવ દહિસર (મુંબઈ)

દહિસરને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ 'શરદોત્સવ' પ્રસંગે કથાવાર્તાનો લાભ આપતાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

માસિક સભા જૂનાગઢ

તીર્થધામ જૂનાગઢને આંગણે મંદિર પટાંગણમાં યોજાયેલ માસિક સત્સંગ સભામાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

કથાપારાયણ
નાના ઝીઝાવદર

ગઢડા પ્રદેશના નાના ઝીઝાવદર ગામને ભુંગળીયા પરિવાર આયોજીત કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

હિપાવડલી

ગઢડા પ્રદેશના હિપાવડલી (તા. સાવરકુંડલા) ગામને યોજાયેલ કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

કથાપારાયણ
બીલા

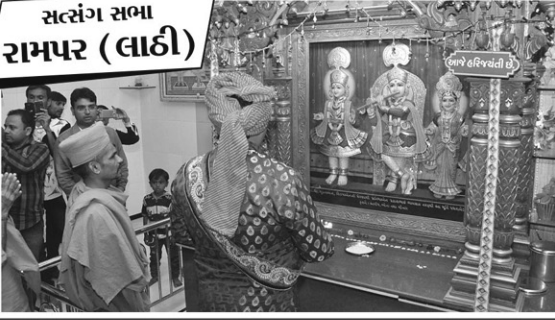
ગઢડા પ્રદેશના બીલા (તા. મહુવા) ગામને સત્સંગ સમાજ દ્વારા આયોજીત કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

પીપળવા

ગઢડા પ્રદેશના પીપળવા (તા. લાઠી) ગામને યોજાયેલ કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

સત્સંગ સભા રામપર (લાઠી)

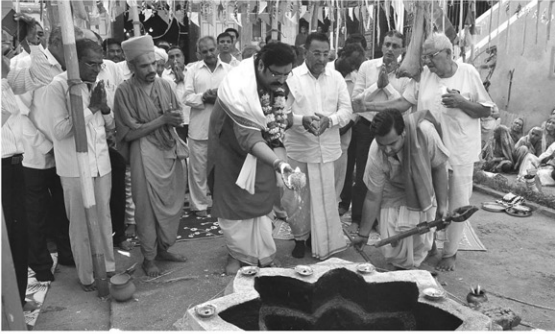

ગઢડા પ્રદેશના રામપર (લાઠી) ગામને આંગણે મંદિરમાં બિરાજમાન ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા તેમજ સત્સંગ સભામાં આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

સત્સંગ સભા નવાગામ (ઢસા)

ગઢડા પ્રદેશના નવાગામ (તા. ઢસા) ગામને યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

શ્રીહરિ યાગ સાવરકુંડલા

ગઢડા પ્રદેશના સાવરકુંડલાને મહિલા મંદિર દ્વારા આયોજીત શ્રીહરિ યાગ યજ્ઞમાં બીડું હોમતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

મહુવા

મહુવાને આંગણે નૂતન શિખરબદ્ધ મંદિરના નિર્માણકાર્યનું નિરક્ષણ કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

प.पू. सनातन ध.धु. १००८ श्री आचार्य श्री अण्णप्रसादजी महाराजश्रीना रुडा आशीर्वाद सह आज्ञाथी श्री स्वामिनारायण मंदिर - सरधार द्वारा तथा श्री स्वामिनारायण संप्रदायना देश-विदेशमां सुप्रसिद्ध वक्ता पू. स.गु. स्वामी नित्यस्वप्नदासजना मार्गदर्शन प्रमाणे तैयार थयेल

नूतन हरिमंदिरांनी मूर्ति प्रतिष्ठा तथा कथा महोत्सवांनी तिथि-तारीख

क्रम	कथा तारीख	कथा तिथि	प्रतिष्ठा तिथि	स्थान
१.	३-१२-२०१५ थी ५-१२-२०१५	कार्तिक वद - ८ थी कार्तिक वद - १४	नूतन हरिमंदिर भातमुहूर्त	मु. जेरा, ज. दरभंगा, बिहार (मिथिलाक्षेत्र) संपर्क :- मो. ०९२८६०१८२२४
२.	१८-१२-२०१५ थी २५-१२-२०१५	मागशर सुद - ८ थी मागशर सुद - १५	मंदिर दशाब्दी महोत्सव	मु. नाना मुंज्यासर, ता. भगसरा, ज. अमरेली. संपर्क :- मो. ८०८८५२८०२०
३.	३-१-२०१६ थी ८-१-२०१६	मागशर वद - ८ थी मागशर वद - ३०	श्री स्वामिनारायण महोत्सव	मु. जेठा (वडताल), ता. ज. आणंद संपर्क :- मो. ८८२५१३४१०८
४.	११-१-२०१६ थी १८-१-२०१६	पोष सुद - २ थी पोष सुद - १०	नूतन मंदिर शिलाभ्यास महोत्सव	श्री स्वा. मंदिर, मार्केटींग यार्डनी सामे, चित्रा भावनगर संपर्क :- मो. ८०८८८८८८३०/४५
५.	२६-१-२०१६ थी ३०-१-२०१६	पोष वद - २ थी पोष वद - ६	प्रतिष्ठा महोत्सव पोष वद - ६	मु. श्री स्वा. मंदिर - धारी गुंदाणी, ता. भेंसाण, ज. जूनागढ संपर्क :- मो. ८४२८८३६३८०
६.	३१-१-२०१६ थी ४-२-२०१६	पोष वद - ७ थी पोष वद - ११	प्रतिष्ठा महोत्सव पोष वद - ८	मु. श्री स्वा. मंदिर - मेघलपुर, ता. सोजत्रा, ज. आणंद संपर्क :- मो. ८८२५१३४१०८, ८७१४२७५८७७
७.	१०-२-२०१६ थी १६-२-२०१६	महा सुद - २ थी महा सुद - ८	प्रतिष्ठा महोत्सव महा सुद - २	मु. श्री स्वा. मंदिर - राणसीकी, ता. गोंडल, ज. राजकोट संपर्क :- मो. ८८२५५६६०१५, ८८७८०१६८८२
८.	२५-२-२०१६ थी २-३-२०१६	महा वद - ३ थी महा वद - ८	मंदिर पंथाब्दी महोत्सव	मु. श्री स्वा. मंदिर - कालोल, ज. पंचमहाल संपर्क :- मो. ८८२५१३४१०८, ८३७६१७७५८८
९.	१-३-२०१६ थी ५-३-२०१६	महा वद - ७ थी महा वद - ११	प्रतिष्ठा महोत्सव महा वद - ११	मु. श्री स्वा. मंदिर - अललोड, ता. ज. दाहोद संपर्क :- मो. ८८२५१३४१०८, ८७३७२४८७७२
१०.	५-३-२०१६ थी ८-३-२०१६	महा वद - ११ थी महा वद - ३०	प्रतिष्ठा महोत्सव महा वद - ११	मु. श्री स्वा. मंदिर - जरोड, ता. वीमजेडा, ज. दाहोद संपर्क :- मो. ८८२५१३४१०८, ८८७८२५५७३३
११.	११-३-२०१६ थी १५-३-२०१६	झांगण सुद - ३ थी झांगण सुद - ७	प्रतिष्ठा महोत्सव झांगण सुद - ३	मु. श्री स्वा. मंदिर - सर, ता. ज. राजकोट संपर्क :- मो. ८०८८८८८६३३
१२.	११-३-२०१६ थी १५-३-२०१६	झांगण सुद - ३ थी झांगण सुद - ७	प्रतिष्ठा महोत्सव झांगण सुद - ३	मु. श्री स्वा. मंदिर - उमराणी, ता. जसदण, ज. राजकोट संपर्क :- मो. ८०८८८८८६३३
१३.	२३-४-२०१६ थी २७-४-२०१६	चैत्र वद - १ थी चैत्र वद - ५	श्री स्वामिनारायण भाणयुवा महोत्सव	मु. श्री स्वा. मंदिर - सरधार, ता. ज. राजकोट संपर्क :- मो. ७६०००५८५०५
१४.	२८-४-२०१६ थी ६-५-२०१६	चैत्र वद - ६ थी चैत्र वद - ३०	श्री स्वामिनारायण महोत्सव	मु. मोटा मीठुडा, ता. सावरकुंडला, ज. अमरेली संपर्क :- मो. ८१४१८५८४५८
१५.	७-५-२०१६ थी १३-५-२०१६	वैशाख सुद - १ थी वैशाख सुद - ७	प्रथम वार्षिक पाटोत्सव	मु. श्री स्वा. मंदिर - पादरीया, ता. ज. ભરુચ संपर्क :- मो. ८८२५८२८०२२, ८४२८४२७१००
१६.	१५-५-२०१६ थी २१-५-२०१६	वैशाख सुद - ८ थी वैशाख सुद - १५	श्री स्वामिनारायण महोत्सव	मु. श्री कुंजविहारी वाडी, मांगरोण रोड, केशोद. संपर्क :- मो. ८८७८७०८००८
१७.	१५-५-२०१६ थी २१-५-२०१६	वैशाख सुद - ८ थी वैशाख सुद - १५	वक्ता : पू. स्वामी श्री पूषस्वप्नदासज	मु. देवलिकेतन आश्रम, लुपतवाला, हरिद्वार (उत्तराखंड) संपर्क :- मो. ०८३२२७५३०५२, ८३२४२८५३२

क्रम	गाव	तारीख	समय
१.	उमराणी	१६-१२-२०१५	सवारे ८ थी १२
२.	सर	१६-१२-२०१५	सांजे ५ थी ७
३.	राणसीकी	१८-१२-२०१५	सांजे ५ थी ७

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ ॥

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના
રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી જૂનાગઢ શ્રી રાધારમણ દેવના તાબાના

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - નાના મુંજીયાસરનો

દશાબ્દિ મહોત્સવ

અંતર્ગત

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ

વક્તા :- પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી - સરધાર

॥ મહોત્સવ પ્રારંભ ॥
તા. ૧૮-૧૨-૨૦૧૫
માગશર સુદ - ૮

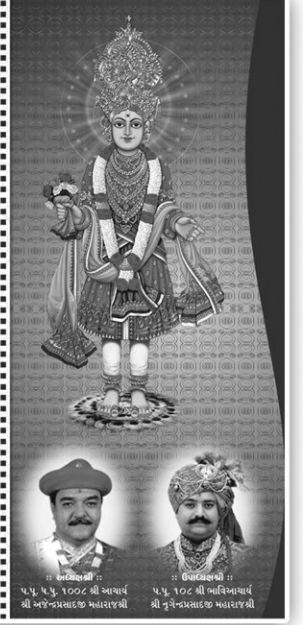
:- આયોજક :-
ધર્મકુળ આશ્રિત
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્સંગ સમાજ
નાના મુંજીયાસર (જૂનાગઢ પ્રદેશ)

॥ મહોત્સવ પૂર્ણાહુતિ ॥
તા. ૨૫-૧૨-૨૦૧૫
માગશર સુદ - ૧૫

મહોત્સવ સ્થળ

શ્રી ભીખાભાઈ ઠાકરશીભાઈ તથા નાથાભાઈ પરબતભાઈ સાવલીયાની વાડી
મું. નાના મુંજીયાસર, તા. બગસરા, જી. અમરેલી

સંપર્ક :- પૂ. પરસોતમભાઈ સતાસિયા - મો. ૯૪૨૬૫૫૩૬૪૮ સ્પેશભાઈ સતાસિયા - મો. ૯૮૧૩૬૪૧૦૧૭
ગોપાલભાઈ કચાડા - મો. ૯૮૯૭૧૧૭૦૬૫ કાચાભાઈ ધોરાજીયા - મો. ૯૮૦૮૭૭૧૦૨૬

પદારો જોળ (વડતાલ)

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ ॥

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના
રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી જોળ(વડતાલ)ને આંગણે

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ

અંતર્ગત

॥ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ॥

કથા પારાયણ

વક્તા : પૂ.સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

તારીખ : ૩ થી ૧૦ -૧-૨૦૧૬

કથા સમય - સવારે- ૦૮:૩૦ થી ૧૧:૩૦ સાંજે- ૦૩:૦૦ થી ૦૬:૦૦

આયોજક :- ધર્મકુળ આશ્રિત શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ સમાજ - જોળ(વડતાલ) વતી પૂ. ઘનશ્યામ સ્વામી

મહોત્સવ
સ્થળ

મું. જોળ (વડતાલ), તા.જી. આણંદ

પૂ. ઘનશ્યામ સ્વામી - ૯૮૨૫૧૩૪૧૦૮, જીવભાઈ - ૯૫૭૮૪૮૮૩૬૮
યોગેશ પટેલ - ૯૭૨૪૦૮૦૪૫૬, અરવિંદભાઈ - ૯૮૨૪૩૩૩૩૪૯

:: તારીખ ::

૬-૧૨-૨૦૧૫

દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સરધારધામમાં યોજાતી

॥ અભયદાન માસિક સત્સંગ સભા ॥

સ્થળ :- શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર, તા.જી. રાજકોટ. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧, મો. ૯૮૭૯૭૫૮૫૦૩

:: સમય ::

સવારે ૮ થી ૧

પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિનાચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજીના અધ્યક્ષપદે સુરત શહેરને આંગણે મોટા વરાછા ખાતે નૂતન મંદિર ભૂમિ પરિસરમાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી લક્ષ્મીપ્રસાદજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે યોજાયેલ 'દિવ્ય સત્સંગ શિબિર' (તા. ૧૦ થી ૧૭-૧૧-૨૦૧૫)

છપૈયાધામ પધારો...

હેડે હરખ વધારો...

પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિનાચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી...

સર્વોપરી ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના જન્મ સ્થળ છપૈયાધામને આંગણે

શ્રી છપૈયાધામ મહોત્સવ

તારીખ

તા. ૨૬-૧૨-૨૦૧૫

રવિવાર થી

તા. ૨-૧-૨૦૧૬

શનિવાર,

માગશર વદ ૧ થી માગશર વદ ૮

અધ્યક્ષશ્રી

પ્રેરક

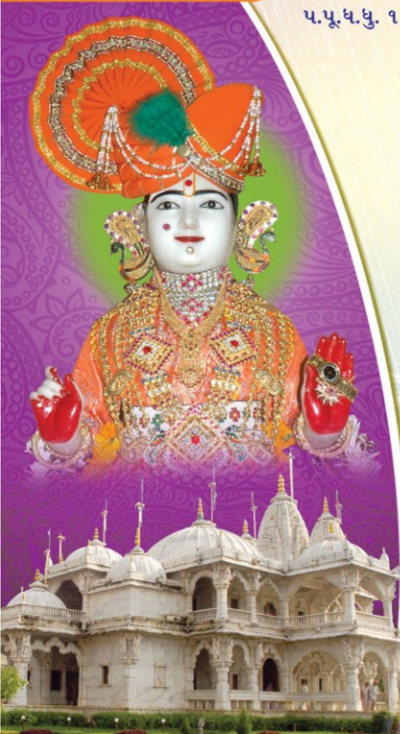
ઉપાધ્યક્ષશ્રી

પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી લક્ષ્મીપ્રસાદજીના

બગસરા : મો. ૯૦૯૯૯૭૨૫૨/૫૫/૬૦ બોટાદ: મો. ૮૨૩૮૩૭૧૯૪૬ સુરત: મો. ૯૦૯૯૯૭૨૫૬/૫૭

આયોજક :- શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - બગસરા

સ્વામિનારાયણ ચિંતન, નવેમ્બર - ૨૦૧૫ (૨૮)

તીર્થધામ સરઘારને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ. પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજીના દિવ્ય સાસિધ્યમાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે યોજાયેલ ૨૦મી 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ છાવણી' (તા. ૯ થી ૧૭-૧૧-૨૦૧૫)

૧. નૂતન વર્ષના મંગલ પ્રભાતે ઠાકોરજી તથા પ.પૂ આચાર્ય મહારાજશ્રીનું પુજનઅર્ચન કરી આરતી ઉતારતા પૂ. સ્વામી. ૨. નૂતન વર્ષ પ્રારંભ સભામાં પૂ. સંતો. ૩ થી ૭. પૂ. સંતો-પાર્ષદો અને હરિભક્તોનું પરસ્પર પૂજન દર્શન. ૮. શ્રી સ્વા. મંદિર (જૂનો)માં બિરાજમાન ઠાકોરજી સમક્ષ પૂ. સંતો દ્વારા તૈયાર થયેલ છપ્પનભોગ અન્નકૂટ. ૯. સંતો-હરિભક્તોનો રાસોત્સવ. ૧૦. સમૂહ આરતી દર્શન.

સ્વામિનારાયણ ચિંતન, નવેમ્બર - ૨૦૧૫ (૩૦)

તીર્થધામ સરઘારને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી તૈયાર થયેલ નૂતન શ્રી ઘનશ્યામ ગૌશાળાનું ઉદ્ધાટન કરતા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી સાથે પૂ. સંતો તથા ગૌશાળાના મુખ્ય દાતાશ્રી ન્યાલકરણ ગુપ્ત - વડોદરા

૧. સત્સંગ છાવણી દરમ્યાન ચાલતી અખંડ ધૂનની પુર્ણાહૂતી કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૨. આ વર્ષથી યોજાયેલ 'બાળ સત્સંગ છાવણી'માં બાળભક્તોને સુસંસ્કારના પાઠો શીખવતા પૂ. સ્વામી. ૩-૪. સંતો-પાર્ષદોની પંક્તિમાં પીરસતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૫. સત્સંગ છાવણીમાં સંઘ્યા આરતીનો લાભ લેતા તમામ પાર્ષદો.

પધારો ભાવનગર

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરમ્ ॥
પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના
રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી

પધારો ભાવનગર

ભાવનગર શહેરને આંગણે ગઢપુરપતિ શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાનું

નૂતન શિખરબદ્ધ શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિરનો...

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી જુગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે

શિખરબદ્ધ મહોત્સવ

૧૮-૧-૨૦૧૬
(પોષ સુદ-૯) સોમવાર

LIVE પ્રસારણ

હમારા
લક્ષ્ય

વિશ્વ કા કલાણ હો...
www.lakshyatv.com

પ્રયોજક તથા વક્તા

પૂ.સ.ગુ. સ્વામીશ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

અધ્યક્ષશ્રી : પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય
શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી - વડતાલ

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પુનિત પદારવિદથી પાવન થયેલ અને ઐતિહાસિક ગોહિલવાડની ખમીરવંતા શૂરવીરો ની ધરતી પર વસેલા (ભાવનગર શહેરમાં)

ઉપાધ્યક્ષશ્રી : પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય
શ્રી જુગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી - વડતાલ

પ્રારંભ

૧૧ -૧-૨૦૧૬

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન

કથા પારાયણ

પુર્ણાહુતિ

૧૮ -૧-૨૦૧૬

સ્થળ : માર્કેટીંગ ચાર્ડ સામે, ચિત્રા, ભાવનગર

સંપર્ક : કો.પા. અક્ષય ભગત - ૯૦૯૯૯૯૯૪૫, પા. સર્વમંગલ ભગત - ૯૦૯૯૯૯૯૩૦